#من_ماسک_میزنم

انرژی

شماره یکصد و چهل و هشتم / هفته دوم مرداد هزار و سیصد نود و نه

دو تصمیم جدید برای بازگشت ارز

ورود ارز به‌صورت اسکناس و فلزات گرانبها از کلیه حقوق و عوارض معاف است

اخبار مربوط به بازگشت ارز حاصل از صادرات همچنان داغ است. دیروز دو خبر مهم ازسوی دو سازمان درباره این موضوع اعلام شد. رئیس سازمان توسعه تجارت گفت: مشخصات صادرکنندگانی که نسبت به رفع تعهدات ارزی خود به‌صورت کامل اقدام نکرده‌اند به سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها اعلام می‌شود. در خبر دوم، رفع تعهد ارزی صادرکنندگان، موضوع بخشنامه سازمان امور مالیاتی بود. رئیس سازمان امور مالیاتی کشور طی بخشنامه‌ای روش‌های رفع تعهد ارزی مورد تایید بانک مرکزی را اعلام کرد.

اخبار مربوط به رفع تعهد ارزی همچنان داغ است، به‌طوری که دیروز دو خبر مهم از سوی دو سازمان درباره این موضوع اعلام شد. نخست، سیاست جدید برای صادرکنندگانی که نسبت به رفع تعهد ارزی خود اقدام نکرده‌اند، اعلام شد. رئیس سازمان توسعه تجارت با اعلام جزئیات این تصمیم گفت: مشخصات صادرکنندگانی که نسبت به رفع تعهدات ارزی خود به‌صورت کامل اقدام نکرده‌اند به سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها اعلام می‌شود. برای رسیدگی به وضعیت این دسته از صادرکنندگان، مقرر شده است که کمیته اقدام ارزی از سوی سیاست‌گذار در استان‌ها تشکیل شود. این کمیته در حالی فعال شده است که پیش از این در تیر امسال، کمیته پایش تعهدات ارزی صادرکنندگان در اتاق ایران و اتاق‌های سراسر کشور راه‌اندازی شده بود. رویکرد این کمیته تسهیل فرآیند بازگشت ارز به چرخه اقتصادی از طریق شناسایی فرآیندهای دست و پاگیر، پیچیده و طولانی سیاست‌های ارزی و تجاری کشور، انتقال آنها به مراجع مربوط و تلاش برای اصلاح آنهاست.

اکنون به نظر می‌رسد که سیاست‌گذار اقدام به تشکیل کمیته‌ای در دستگاه اجرایی کرده است تا به وضعیت صادرکنندگانی که رفع تعهد ارزی خود را انجام نداده‌اند، رسیدگی کند. رئیس کل سازمان توسعه تجارت در این زمینه اعلام کرد: اطلاعات شرکت‌هایی که کمتر از ۷۰ درصد ارز حاصل از صادرات آنها به چرخه اقتصادی برگشته است به سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت ارسال می‌شود و روسای سازمان‌ها با تشکیل کمیته اقدام ارزی با حضور نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی و اتاق تعاون ادامه در صفحه ۲

رونق صادرات نیازمند همراهی دیپلماسی است

محمد امیرزاده، نایب‌رئیس اتاق ایران

اگرچه شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی در برخی از کشورها حضور دارند، اما اراده‌ای در بالا برای حمایت از این حوزه وجود ندارد. بدون حل مسائل بانکی، صدور ضمانت‌نامه و تضمین، شرکت‌ها نمی‌توانند در کشورهای دیگر حضور یابند و این محدودیت‌ها مانع بزرگی در مقابل این شرکت‌هاست. روند صادرات خدمات فنی و مهندسی از سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۰ جهش واقعی یافت و با نرخ رشد ۴۵درصدی به حدود چهارمیلیارد دلار رسید. درواقع حضور حمایتی دولت با تصویب و ابلاغ جایزه صادراتی در سال ۱۳۸۱ موجب رشد جهشی صادرات شد؛ اما در سال‌هایی که کشور با تحریم روبه‌رو بود، این حوزه هم آسیب جدی دید. براساس خبری که پایگاه اطلاع‌رسانی ایران آمده، امیرزاده گفت: توجه به حوزه خدمات فنی و مهندسی می‌تواند بر محورهای مختلف اقتصاد کشور تأثیر مثبتی داشته باشد. صنعت احداث و ساخت‌وساز در داخل کشور بیش از ۶۰درصد اشتغال کشور را تأمین می‌کند. بخش خدمات فنی و مهندسی مادر تمام خدماتی است که در کشور ارائه می‌شود. اگر کارهای فنی و عمرانی رونق گیرد، اثرگذاری بزرگی بر رونق اقتصاد کشور و درآمد خانوار دارد. مدت‌هاست که بخش خدمات فنی و مهندسی با مشکلات جدی روبه‌رو است. در هشت سال گذشته در پرداخت مطالبات این شرکت‌ها مشکلاتی به‌وجود آمده و باعث شد بسیاری از این وضعیت آسیب جدی ببینند. درنهایت هم دولت خواست با انتشار اوراق مشارکت و اوراق خزانه بخشی از این مطالبات را جبران کند. البته این تا حدودی تسکین بود، ولی آسیب‌ها جبران نشد. در حوزه داخلی تحریم‌ها اثر مستقیمی روی بخش خدمات دارد. البته اکنون اگرچه شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی در برخی از کشورهایی چون عراق و سوریه حضور دارند؛ اما اراده‌ای در بالا برای حمایت از این حوزه وجود ندارد. رونق خدمات فنی و مهندسی درگرو رونق دیپلماسی است، تا زمانی‌که روابط ایران با دیگر کشورها رونق داشته باشد، شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی هم در ایران و دیگر کشورها فعال می‌شوند و هر مشکلی در حوزه دیپلماسی بر حرکت این شرکت‌ها اثر می‌گذارد.

ادامه از صفحه ۱

در این زمینه اقدام می‌کنند. در واقع به نظر می‌رسد از آنجا که مساله بازگشت ارزهای صادراتی همچنان جزو دغدغه‌ای مهم و اساسی است، دولت به دنبال مسیرهایی می‌گردد تا بازگشت ارز را تضمین کند. حمید زادبوم در تکمیل این اقدام سیاستی توضیح داده است که گزارش بررسی‌های کارشناسی به تفکیک هر صادرکننده و پس از جمع‌بندی، برای رفع مشکلات ایفای تعهدات ارزی صادرکنندگان استفاده خواهد شد. در مجموع می‌توان راه‌اندازی این کمیته را در امتداد اقدامات قبلی دولت و وزارت صمت مبنی بر تشکیل کارگروه‌های مختلف در سال ۹۹ تلقی کرد. «شورای تجارت خارجی»، «کمیته اقدام صادراتی» و «کارگروه پایش رفتار تجاری» سه مجموعه‌ای است که از سوی وزارت صمت و سازمان توسعه تجارت در ماه‌های اخیر فعالیت خود را آغاز کرده‌اند.

بخشنامه سازمان مالیاتی

اما در خبر دوم، رفع تعهد ارزی صادرکنندگان، موضوع بخشنامه سازمان امور مالیاتی بود. بر این اساس، رئیس سازمان امور مالیاتی کشور طی بخشنامه‌ای روش‌های رفع تعهد ارزی مورد تایید بانک مرکزی را اعلام کرد. در این بخشنامه آمده است: ورود ارز به‌صورت اسکناس به داخل کشور بدون محدودیت مطابق با ضوابط و مقررات بانک مرکزی ایران و مقررات مبارزه با پولشویی، توسط اشخاص حقیقی و حقوقی مجاز است و همچنین ورود فلزات گرانبها (طلا، نقره و پلاتین) به‌صورت خام طبق ضوابط بانک مرکزی ایران از کلیه حقوق، عوارض قانونی و مالیات ارزش افزوده معاف است و صادرکنندگانی که به این شیوه نسبت به رفع تعهد ارزی خود اقدام کنند، در صورت اعلام توسط بانک مرکزی به سازمان امور مالیاتی کشور، از استرداد مالیات و عوارض ارزش افزوده و همچنین نرخ صفر و معافیت‌های مالیاتی بهره‌مند می‌شوند.

در متن کامل این بخشنامه آمده است: «مطابق ضوابط تعیین شده، ورود ارز به‌صورت اسکناس داخل کشور بدون محدودیت مطابق با ضوابط و مقررات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مقررات مبارزه با پولشویی، توسط اشخاص حقیقی و حقوقی مجاز است. ورود فلزات گرانبها (طلا، نقره و پلاتین) به‌صورت خام طبق ضوابط بانک مرکزی ایران از کلیه حقوق، عوارض قانونی و مالیات ارزش افزوده معاف است. در عین حال مدت اعتبار این مصوبه تا پایان سال ۹۹ خواهد بود. از سوی دیگر بانک مرکزی ایران موظف است، گزارش اقدامات و پیشرفت کار را هر سه ماه یکبار به دبیرخانه شورای عالی هماهنگی اقتصادی ارائه کند. بر این اساس صادرکنندگانی که به این شیوه نسبت به رفع تعهد ارزی خود اقدام می‌کنند، در صورت اعلام درصد رفع تعهد ارزی این دسته از صادرکنندگان توسط بانک مرکزی به سازمان امور مالیاتی کشور، در راستای دستورالعمل مربوط به اجرای جزء (۱) بند (ک) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۹۹ کل کشور، عمل ماموران مالیاتی در رابطه با پذیرش یا عدم پذیرش اعتبار مالیاتی، تهاتر و استرداد مالیات و عوارض ارزش افزوده و همچنین نرخ صفر و معافیت‌های مالیاتی قرار خواهد گرفت.»

عدد ثابت به‌عنوان ضریب مالیاتی

در همین حال دبیرکل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران با اشاره به اینکه چند سالی است دولت عدد ثابتی به‌عنوان ضریب مالیاتی هنگام ورود کالا دریافت می‌کند، گفت: این روند اساسا موضوع استفاده از کارت‌های اجاره‌ای برای گریز مالیاتی را بی‌اثر کرده است.

بهمن عشقی در گفت‌وگو با «اکسپورتنا» درخصوص کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای گفت: برخی فعالان اقتصادی برای شفاف نبودن عملیات مادی و بالطبع گریزهای مالیاتی، افرادی را درجهت گرفتن کارت‌های بازرگانی و استفاده از این کارت‌ها تشویق کردند؛ بنابراین کارت از شخص دومی دریافت، وکالت تام گرفته شده و به مدت یک سال عملیات بازرگانی بدون درج هیچ گزارشی به دولت صورت می‌گرفت. وی ادامه داد: حدود پنج سال است که دولت علی‌الحساب مالیات را حین ورود کالا دریافت می‌کند به این معنا که علاوه بر ارزش افزوده، عدد ثابتی نیز به‌عنوان ضریب مالیاتی عندالورود از صاحب کالا اخذ می‌شود. عشقی تصریح کرد: با پرداخت مالیات زمان ورود به گمرک، موضوع استفاده از کارت‌ها برای گریز مالیاتی بی‌اثر است.

در همین حال سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت با قدردانی از تلاش صادرکنندگان در عرصه ارزآوری، از اعمال سقف و سابقه برای آن دسته از صادرکنندگانی خبر داد که برای نخستین بار، اقدام به صادرات می‌کنند. حسین مدرس خیابانی در دیدار با هیات رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران افزود: صادرکنندگان در شرایط حساس کنونی اقدام به صادرات و تامین نیازهای ارزی کشور می‌کنند و این اقدام، ستودنی است. وی از تعیین سقف و در نظر گرفتن سابقه برای صادرات آن دسته از صاحبان کارت‌های بازرگانی خبر داد که برای نخستین بار اقدام به انجام صادرات می‌کنند.

مدرس خیابانی تصریح کرد: از این پس، صادرکنندگانی که برای نخستین بار اقدام به انجام فعل صادرات می‌کنند، تنها مجاز خواهند بود تا در سقف ۵۰۰ هزار دلار صادرات داشته باشند و تنها پس از رفع تعهد ارزی، مجدد بتوانند صادرات خود را ادامه دهند. وی از هیات رئیسه اتاق ایران درخواست کرد تا بازنگری جدی بر شرایط صدور کارت‌های بازرگانی انجام دهند تا جلوی تخلفات در حوزه کارت‌های بازرگانی یک بار مصرف گرفته شود. به گفته سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت، ارز حاصل از صادرات غیرنفتی، تامین‌کننده اصلی نیازهای کشور است و بر این اساس باید تمام تلاش خود را به کار بست تا بتوان از صادرات حمایت‌های لازم را به عمل آورد.

اقدامات پیشین

اما پیش از راه‌اندازی کمیته اقدام ارزی، کارگروه‌ها و کمیته‌های دیگری نیز در سال ۹۹ از سوی وزارت صمت برای تجارت کشور راه‌اندازی شده بود. سرپرست وزارت صمت، سازمان توسعه تجارت را مکلف کرد تا «شورای تجارت خارجی» را با مسوولیت ریاست سازمان مزبور تشکیل دهد. به گفته مسوولان تجاری، هدف از راه‌اندازی این شورا، فراهم کردن مقدمات برای توسعه صادرات و مدیریت واردات است. برنامه‌ای که به‌عنوان دو راهبرد اصلی وزارت صمت در سال ۹۹ اجرایی خواهد شد. در عین حال هدف دیگر شورای مزبور این است که کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط در بخش صادرات در ذیل یک چتر واحد گرد هم بیایند تا سرعت تصمیم‌گیری و اجرای آنها تسریع و پایش شود. سرپرست وزارت صمت همچنین در خرداد ماه ۹۹ از تشکیل «کمیته اقدام صادراتی» به منظور رسیدگی به مشکلات اعضای سه اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون خبر داد. ارزیابی‌ها نشان می‌دهد که راه‌اندازی شوراها و کمیته‌های جدید برای تجارت خارجی کشور، بیشتر با هدف ایجاد یک مسیر ارتباطی دوسویه میان بخش خصوصی و دستگاه‌های دولتی انجام شده است. ماموریتی که توسعه صادرات غیرنفتی و کنترل واردات را جزو برنامه‌های اصلی خود به شمار می‌آورد

باید بپذیریم که در تنگنای اقتصادی هستیم

یادداشتی از مهندس محمد پارسا رییس هیات مدیره فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران

سرزمین باستانی ایران و شهروندان بردبار این کشور در پویش تاریخی خود روزهای تلخ و شیرین و فرازها و فرودهای بهت برانگیزی را تجربه کرده‌اند که بدون تردید در میان سایر کشورها کمتر تجربه‌شده است. بررسی‌های نهادهای پژوهشی داخلی و خارجی نشان می‌دهد ایرانیان در سالی که یک فصل آن را پشت سر گذاشته‌ایم دشوارترین دوره را در برابر خود می‌بینند و در صورت ادامه شرایط موجود باید خود را برای روزهای سخت‌تر نیز آماده سازند. چیزی که هیچ‌کس در آن تردید ندارد این است که برای عبور از این روزهای نفس‌گیر همه ایرانیان در هر مقام و منصب و با هر گرایش سیاسی و باورهای اعتقادی دست در دست هم دهند و راه را برای بدتر شدن شاخص‌های اقتصادی نظیر بیکاری فزاینده جوانان، نرخ رشد شتابان تورم که به کاهش قدرت خرید شهروندان و کمتر شدن درجه تاب‌آوری آنها منجر می‌شود، نوسان‌های کمرشکن در نرخ ارز و سیاست‌های ارزی، سیاست‌های ناشناس و نوسانی مالیاتی، کاهش حجم صادرات و... ببندند.

فدراسیون صادرات انرژی به‌مثابه یکی از نیرومندترین و بزرگ‌ترین تشکل‌های اقتصادی ایران به دلیل طبیعت فعالیت اعضای خود و نیز به دلیل اینکه در متن و بطن تحولات اقتصادی ایران قرارداد و با همه بخش‌های اقتصاد ایران اعم از بخش ارزی، بخش پولی و بانکی، بخش صنعت و انرژی، بخش تجارت خارجی درگیر است و از سوی دیگر با انبوهی از مدیران، کارکنان، کارگران بنگاه‌های تحت پوشش ۱۹ تشکل مهم در ارتباط است و با توجه به اینکه ناگزیر است دگرگونی‌های سیاست در داخل و سیاست خارجی را که بر فعالیت اقتصادی اثرات غیرقابل‌انکار دارد را رصد کند و با توجه به اینکه به شماری از تشکل‌های دیگر گره‌خورده است از هر آنچه که بر سر اقتصاد آمده و در انتظارش است اطلاعات و تحلیل دقیق دارد. اعضای این تشکل بزرگ کارفرمایی ایران به لحاظ شخصیت حقیقی خود به‌عنوان یک ایرانی که آرزوی سربلندی و پیشرفت سرزمین مادری خود را دارند و نیز به‌عنوان سازمان‌ها و شرکت‌های حقوقی که مسئولیت صیانت از سرمایه خود و مهم‌تر از آن صیانت از نیروی کار خود را که چشم امیدشان چرخیدن چرخ بنگاه‌هاست وظیفه خود می‌داند در این شرایط سخت برخی نکات را با مدیران ارشد سیاسی و اقتصادی در میان بگذارد.

قبول کنیم تنگنا داریم

یکی از مسائل بسیار بااهمیت در روند زندگی اقتصادی و سیاسی ایران امروز این است که مدیران ارشد سیاسی و اقتصادی ایران در بررسی‌ها و ارزیابی‌های خود به اقتصاد ایران دو نگاه بسیار دور از هم دارند. که نشان می‌دهد یک دیدگاه از دو دیدگاه غیر کارشناسی است. به این معنی که یک گروه باور دارند یا می‌خواهند ایرانیان را متقاعد کنند که اقتصاد ایران تنگنایی ندارد و وضعیت فعلی آن‌گونه که گفته می‌شود تلخ و تاریک نیست. این گروه اصرار دارند بگویند اگر هم مشکلاتی وجود دارد به دلیل این است که دولت فعلی غیرانقلابی است و توانایی ندارد و اگر دولت دیگری بیاید مسائل حل می‌شوند. از سوی دیگر گروه دیگری از مدیران ارشد سیاسی و اقتصادی باورشان این است که اقتصاد ایران در مقایسه با سال‌های گذشته و نیز در مقایسه با کشورهای دیگر و در عرصه‌های گوناگون دارای مشکلات مهم است. اعضای فدراسیون صادرات انرژی با رصد کامل اقتصاد ایران و بدون توجه به داوری‌های جناحی – سیاسی دیدگاه دوم را قبول دارد و اصرار دارد که وضعیت امروز اقتصاد ایران با دشواری‌های واقعی مواجه است و نباید به هر دلیلی این تنگناها را نادیده گرفت. اگر همه طیف‌های سیاسی و مدیران اقتصادی کشور دراین‌باره به دیدگاه واحد برسند بخشی از مشکلات حل خواهد شد.

معضل بودجه کل کشور

با فرض اینکه طیف‌ها و جناح‌های سیاسی و نیز مدیران اقتصادی در بخش های گوناگون اقتصادی به این نتیجه رسیدند که ایران مشکل دارد و شرایط اقتصاد ایران شرایط یک کشور عادی نیست در گام بعدی باید به این نتیجه واحد برسیم که تنگنای اصلی ما در حال حاضر چیست. آیا تنگنای اصلی سیاست های ارزی است؟ آیا سیاستهای پولی یا سیاستهای مالی تنگنای اصلی است؟ آیا سیاستهای تجاری اعم از سیاستهای داخلی و به ویژه تجارت خارجی مشکل اصلی است؟

اکثریت اقتصاددانان ایرانی و فعالان اقتصادی با گرایش‌های گوناگون اندیشه‌ای و فعالیت‌های مختلف در نوشته‌ها و سخنان خود در این سال‌ها به این نتیجه قطعی رسیده‌اند که ساختار بودجه ایران به گونه‌ای است که بسترساز تنگناهای دیگر شده است و تا زمانی که ساختار بودجه ایران به تعادل واقعی نرسد و یک بودجه سالم و متوازن و مبتنی بر واقعیت‌های اقتصادی تهیه نشود مشکلات اقتصاد ایران همچنان پابرجا می‌ماند و فقط اولویت‌های اقتصادی مشکل‌ساز جابه‌جا می‌شوند. نگاهی به بودجه‌های همین دو سال اخیر این معنا را به خوبی نشان می‌دهد. مشکل بودجه ایران به لحاظ ساختاری این است که دولت و مجلس ابتدا هزینه‌هایی را برای کشور قطعی و غیرقابل تغییر فرض می‌کنند و پس‌ازآن دنبال راه‌های درآمدی می‌گردند که بتوانند این هزینه‌های غیر منعطف را تأمین کنند. واقعیت امروز ایران را در نظر بگیرید و ببینید مشکلات اقتصاد ایران تا چه اندازه از کسری بودجه سرچشمه می‌گیرد. بنا بر آمارهای متفاوت در شرایط امروز رقمی معادل ۱۵۰ هزار تا ۲۰۰ هزار میلیارد تومان از درامدهای پیش‌بینی‌شده در بودجه ما به ازای واقعی ندارند. دولت ایران در این ۱۰۰ روز سال نو به هر دری می‌زند تا این کسری بودجه را با درامدهای ناشناس تأمین کند. به‌این‌ترتیب است که شهروندان باور دارند افزایش قیمت دلار و سکه کار دولت است. دولت روزی از فرار مالیات ۴۰۰ ثروتمند ایرانی می‌گوید و روزی به صادرکنندگان فشار می‌آورد که باید تا این تاریخ ارزهای صادراتی را برگردانید و روزگار دیگری به واردکنندگان فشار می‌آورد که دنبال ارز نباشند و...

فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران باور دارد دولت و مجلس محترم و سایرنهادهای قدرت می‌توانند پیش از اینکه ساختار درامده و هزینه های بودجه فعلی بر ابعاد گرفتاری ها بیفزاید در نشستی عمومی و با بهره گیری از تجربه و دانش تشکل‌های نیرومند اقتصادی اصلاح بودجه را در دستور کار قرار دهند.

صادرات مهمترین گام است

مشکل اصلی بودجه ایران در سال ۱۳۹۹ این است که بر اساس تحلیل‌های موجود در تابستان و اوایل پاییز پارسال و تحولات ادامه در صفحه بعد

ادامه از صفحه ۳

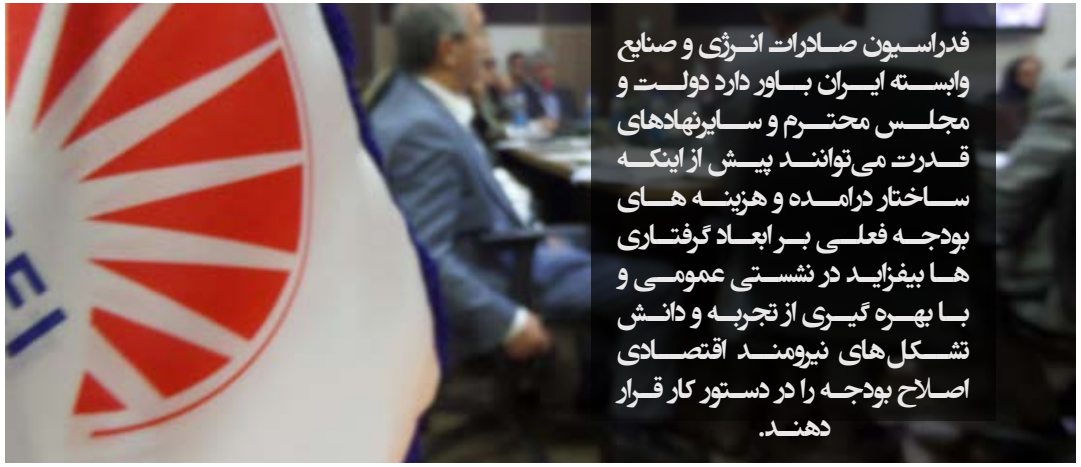
سیاست خارجی؛ سازمان بودجه‌ریزی ایران به این نتیجه رسیده بود که می‌توان روزانه یک‌میلیون بشکه نفت با میانگین قیمت هر بشکه ۵۰ دلار صادرات داشته باشیم. به‌این‌ترتیب در بودجه سال ۱۳۹۹ درامد برابر با روزی ۵۰ میلیون دلار لحاظ شد. اما تشدید تحریم‌ها و همچنین شیوع ویروس کرونا حساب‌وکتاب دولت را به هم‌ریخت و بخش درآمدی بودجه ناگهان با سقوط مواجه شد. از سوی دیگر گسترش ویروس کرونا و کاهش قدرت خرید شهروندان نیازهای ریالی تازه‌ای را بر هزینه‌های قبلی دولت اضافه کرد. نکته تأسف‌بار دیگر این است که کاهش رشد اقتصاد جهانی راه را برای سقوط تقاضا و قیمت برخی از مهم‌ترین فراورده‌های صادراتی ایران مثل فراورده‌های پتروشیمی و میعانات نفت و گاز و حتی فولاد را هموار کرد و بازهم از میزان درامدهای ارزی و مالیات بر درامد شرکت‌ها کم شد. همه عوامل یادش شده در این سه ماه اخیر منجر به کاهش درامد ارزی شده و به‌این‌ترتیب دولت توانایی تبدیل ارز به ریال را ازدست‌داده است. حالا باید چه کرد؟ در شرایطی که بازار نفت تا پایان امسال در مسیر افزایش تقاضا و قیمت نمی‌افتد و تازه اگر چنین شود صادرات نفت ایران تحت تحریم‌های شدید توانایی صادرات ندارد عقل و منطق اقتصادی حکم می‌کند که بن‌بست‌ها و گره‌های کور فعالیت‌های صادراتی در سایر بخش‌های مستعد را برداشته و بازکنیم تا امیدوار باشیم درآمد ارزی به‌دست‌آمده از سایر فعالیت‌ها بتوانند جای خالی درامد ارزی صادرات نفت خام را پر کنند.

فدراسیون صادرات انرژی و سایر تشکل‌های صادراتی آمادگی دارند در نشست‌هایی کارشناسانه و بر پایه کمک به کشور و دولت تجربه‌های خود را برای توسعه صادرات در اختیار دولت بگذارند. در شرایطی که کشورهای دیگر نیز با دشواری مواجه شده و با همه نیرو دنبال تسخیر بازارهای صادراتی هستند هرروز تأخیر خسارت آفرین خواهد بود و باید در کوتاه‌ترین مدت به این مسئله رسیدگی شود.

الزامهای توسعه صادرات

توسعه صادرات در حرف و بر روی کاغذ آسان به نظر می‌رسد اما در عمل یکی از پیچیده‌ترین و نفس‌گیرترین فعالیت‌های اقتصادی به‌حساب می‌آید. توسعه صادرات در کشورهای کامیاب مثل آلمان در اروپا و کره جنوبی در آسیا و برخی دیگر از کشورها با رعایت الزام‌های این فعالیت ممکن شده است. یکی از این الزام‌ها که شاید در صدر دلایل قرار گیرد داشتن روابط گسترده سیاسی با همه کشورهای جهان است. تا زمانی که نتوانیم این مناسبات کمتر تنش‌زا را در اولویت قرار دهیم توسعه صادرات سخت‌ترین کار عالم خواهد شد. از دیگر الزام‌های توسعه صادرات سیاست‌های ارزی کارآمد و باثبات است. نوسان در سیاست‌ها و دخالت هرروزه و سیاسی و منفعت‌جویانه انحصاری دولت سد بزرگی برای کامیابی در سیاست‌های ارزی است و دولت محترم باید این راهبرد را بپذیرد و در غیر این صورت صادرکنندگان به‌مرور دلسرد شده و انگیزه‌های آنها برای توسعه صادرات کاهش می‌یابد.

دولت محترم با استفاده از دیدگاه‌های اقتصاددانان و فعالان بخش خصوصی سیاست‌های ارزی منعطف و قابل‌اجرای تا آخر امسال را از همین امروز تدوین و ابلاغ کند و تغییرات در اجزای سیاست‌ها مگر در شرایط اضطراری را ممنوع اعلام کند. در قلب سیاست‌های ارزی نرخ ارز قرار دارد که باید در نشست‌های تخصصی درباره آن با توجه به شرایط روز به توافق رسد و از اینکه هرروز یک سیاست ارزی اتخاذ شود اجتناب کرد. صادرکنندگان اصیل ایرانی میهن و سرزمین خود را دوست دارند و در فضای شفاف و غیر آلوده به شبهه‌ها و شایعه‌ها بیشتر از برخی گروه‌های دیگر حاضرند فداکاری کنند و ارزهای صادراتی را زودتر از هر زمان به بازار برگردانند. دولت محترم باید به بخش خصوصی ایران اعتماد کند و برای تأمین نیازهای ارزی خود راه توسعه صادرات را هموار کند. گفت‌وگوهای سازنده برای باز شدن مرزهای همه همسایه‌های ایران و انعقاد قراردادهای بلندمدت دوستی با کشورهای طرف تجارت ایران برای دریافت بخشی از بهای کالاهای صادراتی و صادرات بلندمدت و نیز گفت‌وگو برای کاهش تحریم‌ها در این مسیر قرار می‌گیرد.

فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران باور دارد دولت و مجلس محترم و سایرنهادهای قدرت می‌توانند پیش از اینکه ساختار درامده و هزینه های بودجه فعلی بر ابعاد گرفتاری ها بیفزاید در نشستی عمومی و با بهره گیری از تجربه و دانش تشکل های نیرومند اقتصادی اصلاح بودجه را در دستور کار قرار دهند.

خصوصی سازی واقعی

دولت در هفته‌های تازه سپری‌شده راه‌های متفاوتی برای تأمین درآمدهای ریالی و ارزی باهدف متوازن کردن بودجه ۱۳۹۹ تجربه کرده است که هرکدام تهدیدها و خطرهای میان‌مدت و کوتاه‌مدت خود را دارد و برخی از این راه‌ها به‌طور مستقیم و غیرمستقیم به افزایش رشد شتابان نقدینگی و پایه پولی منتهی می‌شود که همه این راه‌ها به‌شتاب گرفتن تورم منجر می‌شود. دولت اما می‌تواند برخی از شرکت‌های معتبر و دارای مشتری خارجی را در بازارهای جهانی عرضه کند و یا به ایرانیان مقیم خارج و یا نهادهای نیرومند بخش خصوصی عرضه کند و از حراج دارایی‌های دولت اجتناب کند. خصوصی‌سازی واقعی بخشی از درامدهای ازدست‌رفته را جبران می‌کند و نیز از انحصارهای دولتی موجود می‌کاهد. به‌طور مثال می‌توان به فروش سهام شرکت ملی نفت ایران اشاره کرد که در دنیای امروز خریداران واقعی در جهان دارد.

تجارت ایران به ۱۴ میلیارد دلار رسید

ایران در سه ماهه نخست امسال رقمی معادل ۶.۴ میلیارد دلار صادرات و ۷.۶ میلیارد دلار واردات داشته که بر این اساس رقم کل تجارت در فصل بهار به ۱۴ میلیارد دلار رسیده است.

به گزارش خبرگزاری مهر، معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی تهران در گزارشی به تجارت کالایی ایران در سه ماهه نخست امسال پرداخته و نوشته است: ایران در سه ماهه نخست سال ۹۸ رقمی معادل ۱۱.۴ میلیارد دلار صادرات و ۱۰.۴ میلیارد دلار واردات داشت و مجموع تجارت کشور در این مدت ۲۱.۸ میلیارد دلار بود.

صادرات ایران در فصل بهار ۹۹ به ۶.۴ میلیارد دلار رسید که این رقم ۴۴ درصد از صادرات ۱۱.۴ میلیارد دلاری مدت مشابه سال قبل کمتر است. صادرات ایران از نظر وزنی نیز در بهار سال ۹۸ رقمی معادل ۴۰.۰ میلیون تن بود که در مدت زمان مشابه امسال این رقم به ۲۱.۹ میلیون تن کاهش یافته است. مقایسه این دو رقم حاکی از کاهش ۴۵.۱ درصدی صادرات ایران طی فصل بهار ۹۹ است.

همچنین ایران طی این مدت واردات ایران ۷.۶ میلیارد دلار داشته که نسبت به واردات ۱۰.۴ میلیارد دلاری مدت مشابه سال قبل ۲۶.۸ درصد کاهش داشته است. با این حال از نظر وزنی واردات ایران طی این مدت رقمی معادل ۸.۹ میلیون تن بوده که تنها ۰.۸ درصد از مدت زمان مشابه سال قبل کمتر است. ایران در سه ماهه نخست سال ۹۸ رقمی معادل ۹.۰ میلیون تن کالا وارد کرده بود.

بر اساس این گزارش، متوسط قیمت صادرات کالاهای تجاری ایران طی سه ماهه نخست امسال ۲۹۰ دلار برای هر تن بوده است که نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل ۲.۱ درصد افزایش را به ثبت رسانده است.

با این حال متوسط قیمت واردات کالاهای تجاری ایران در بهار ۹۹ برابر با ۸۵۴ دلار به ازای هر تن بوده که ۲۶.۲ درصد کمتر از مدت زمان مشابه سال ۹۸ است. میانگین قیمت هر تن کالای وارداتی ایران در سال ۹۸ برابر با یک هزار و ۱۵۷ دلار بود.

باز در رثای بخش خصوصی

یادداشتی از رضا طبیب زاده عضو هیات مدیره فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران

پیشگفتار :

در مـورد جایـگاه بخـش خصوصـی بسـیار گفتـه ایـم و نوشـتیه ایـم، ولـی بـاز معتقدیـم کـه جایـگاه بخـش خصوصـی در اصـل ۴۴ قانـون اساسـی و قوانیـن مترتـب بـه ان تاکنـون بدرسـتی تبییـن و مـورد قبـول طـرف هـای مقابـل دولتـی قـرار نگرفتـه اسـت البتـه مـا دسـت از تـلاش بـرای ایـن هـم افزایـی و درک متقابـل دسـت برنمـی داریـم و بـاز مـی نویسـیم و امیـد داریـم مسـئولان ذیربـط بـه ایـن نوشـته هـا توجـه ویـژه داشـته باشـند .

مقدمه :

کلیـه قوانیـن بالادسـتی مـا بالاخـص قانـون سـند چشـم انـداز تـا افـق سـال ۱۴۰۴ کـه بـه تاییـد مقـام معظـم رهبـری نیـز رسـیده اسـت بـر ایـن حکـم و تاکیـد دارد کـه در افـق بعـد از سـال ۱۴۰۴ بخـش خصوصـی فـی النفسـه تکامـل و بـه مرحلـه بلـوغ بایـد رسـیده اسـت و جایگزیـن کامـل بخـش دولتـی در تمـام ارکان جامعـه مـن جملـه صنعـت بـزرگ احـداث کشـور شـود .

انچـه تاکنـون بصـورت غیـر رسـم و تاییـد نشـده در مجامـع علمـی و عملـی مختلـف گفتـه و شـنیده میشـود سـهم فعالیـت هـای بنـگاه هـای مربـوط بـه صنعـت احـداث کشـور در GDP ایـران رقمـی در حـدود ۱۰ ٪ الـی ۱۲ ٪ گفتـه میشـود .ایـن بدیـن معنـی اسـت کـه بخـش خصوصـی یکـی از اثرگذارتریـن بخـش هـا و بنـگاه هـای فعـال اقتصـادی در ایـن حـوزه تلقـی میشـود . ایـن بخـش هـم در تولیـد ، هـم صـدور خدمـات فنـی مهندسـی و هـم اشـتغال بصـورت گـروه مولـد و پویـا عمـل نمـوده اسـت .

بـدون شـک ایـن امـر مسـتلزم پشـتیبانی هـای مقامـات ذیربـط دولتـی اسـت . از ۲۰ سـال دوران سـند چشـم انـداز تـا سـال ۱۴۰۴ شـاید مـدت کمـی باقـی نمانـده اسـت. ایـا بخـش خصوصـی توانسـته اسـت پایـگاه هـای خـود را در ایـن امـر کـه مـورد نظـر سـند چشـم انـداز بـوده اسـت را تثبیـت نمـوده و دولـت بعـد از ۱۴۰۴ بـا فـراغ بـال امـور اجرایـی پـروژه هـا را کلا بـه دسـت بخـش خصوصـی مـی سـپارد ؟ بـه بـاور نگارنـده پاسـخ ایـن سـوال قطعـا مثبـت نیسـت . البتـه ایـن بدیـن معنـی نیسـت کـه ایـن توانمنـدی در بخـش خصوصـی وجـود نـدارد بلکـه بـه نظـر مـی رسـد دولـت و مسـئولان در ایجـاد پلتفـرم و ریـل گـذاری بـرای حرکـت صحیـح بخـش خصوصـی اهتمـام لازم را ننمودنـد و در واقعیـت امـر دولـت در عمـل بخـش خصوصـی را رقیـب خـود تلقـی میکنـد و از حمایـت بخشـهای دولتـی و شـبهه دولتـی در اجـرای پـروژه هـا دسـت برنداشـته اسـت و بطـور کلـی اعتقـادی بـه تنهـا نقـش رگولاتـوری خـود را نـدارد. در ایـن نوشـتار بـه پـاره ای از علـل عـدم توفیـق بخـش خصوصـی بـا عنایـت بـه قوانیـن بالادسـتی حاکـم اشـاره شـده اسـت.

بحث اصلی

اصل ۴۴ قانون اساسی و سایر قوانین وابسته

از ابتـدا در اصـل ۴۴ قانـون اساسـی جایـگاه روشـن و صحیحـی بـرای بخـش خصوصـی تبییـن نگردیـده بـود و اولویتهـا اول بـه بخـش دولتـی و بعـد تعاونـی داده شـده بـود ولـی در عمـل و پـس از گذشـت چنـد دهـه از انقـلاب نمـودن و خـروج تدریجـی بخـش دولتـی و نهادهای وابسـته بـه بخـش دولتـی از بـازار کسـب و کار جامعـه و خصوصـا توانمنـد سـازی پیکـره بخـش خصوصـی بعضـا تاکیـدات و الزامـات ذیـل بـرای فضـای فعالیـت هـای کشـور نوشـته شـده اسـت :.

- توسـعه یافتگـی متناسـب بـا مقتضیـات فرهنگـی، جغرافیایـی و تاریخـی
- برخـورداری از دانـش پیشـرفته توانـا در تولیـد علـم و فنـاوری
- دسـت یافتـن بـه جایـگاه اول اقتصـادی، علمـی و فنـاوری در سـطح منطقـه
- پرشـتاب و مسـتمر شـرایط اقتصـادی، ارتقـاء نسـبی، سـطح درآمـد سـرانه و رسـیدن بـه اشـتغال کامـل
- تعامـل سـازنده و موثـر بـا جهـان براسـاس اصـول حکمـت، عـزت و مصلحـت
- گرچـه در سـند چشـم انـداز بـه حـوزه اثـر بـازار پـول و سـرمایه اشـاره مسـتقیم نـدارد ولـی بخوبـی ملاحظـه میشـود در بخـش هـای مختلـف ایـن اسـناد در محـور امـور اقتصـادی اشـاراتی گردیـده اسـت
- حقق رشد اقتصادی، پیوسته و باثبات
- تحقـق رقابـت پذیـری اقتصـاد کشـور در سـطح بازارهـای داخلـی و خارجـی
- ایجـاد سـاز و کار انگیزشـی بـرای توسـعه صـادرات نفتـی و رفـع موانـع تولیـد قابـل رقابـت در عرصـه بازارهـای جهانـی
- ایجـاد فضـای مناسـب، امـن و اطمینـان بخـش بـرای فعـالان اقتصـادی و سـرمایه گـزاران داخلـی و خارجـی بـا تکیـه بـر احتـرام بـه حقـوق مالکیـت دارایـی هـای مـادی و غیـر مـادی
- توانمندسـازی بخـش هـای خصوصـی بـه عنـوان محـرک اصلـی رشـد اقتصـادی و توسـعه حضـور بخـش هـای تعاونـی و خصوصـی در همـه زمینـه هـا و محـدود کـردن تصـدی دولـت در فعالیـت هـای اقتصـادی در سـقف عناویـن مصرح در اصـل ۴۴ قانـون اساسـی و حداکثـر حضـور کارآمـد در قلمـرو امـور حاکمیتـی.

نـگاه بـه قانـون بهبـود مسـتمر فضـای کسـب و کار مصوبـه ۹۰/۱۱/۱۶

انچـه از ابتـدا دغدغـه بخـش خصوصـی بـوده اسـت و هـم اکنـون نیـز ادامـه دارد عـدم قبـول جایـگاه بخـش خصوصـی از طـرف دولـت بـوده اسـت. بـه واقـع درطـی تحـولات اصـل ۴۴ و قوانیـن وابسـته متعاقـب هنـوز بخـش خصوصـی نتوانسـته اسـت بـه جایـگاه خـود بـه صورتیکـه در مقدمـه بحـث اشـاره شـد دسـت یابیـم. در ایـن قانـون فـی النفسـه تـلاش شـده اسـت کـه از طریـق اتـاق بـه عنـوان پارلمـان بخـش خصوصـی جایـگاه ویـژه ای بـرای ایـن بخـش تعریـف شـود

- در مـواد ۲ و ۳ ایـن قانـون «دولـت و دسـتگاه اجرایـی» را مکلـف شـده اسـت کـه در اصـلاح و تدویـن مقـررات و ایـین نامـه هـا یـا اصـلاح بخشـنامه هـا و مقـررات مربوطـه رویـه هـای اجرایـی نظـر ادامـه در صفحـه ۶

ادامه از صفحه ۶

همـه ارکان وابسـته بـه تعریـف پـروژه مـن جملـه کارفرمـا ، کارگـری و تشـکل هـای اقتصـادی ذیربـط را دریافـت و مـورد توجـه قـرار دهـد (نقـل از متـن)

*ایضـا در مـاده ۱۱ ایـن قانـون شـورای گفتگـو بـا اختیـارات وسـیع متشـکل از کلیـه ارگان هـای دولتـی ذیربـط از قـوه مجریـه ، بانـک مرکـزی جمهـوری اسـلامی ، کمیسـیون هـای چند گانـه مجلـس شـورای اسـلامی ، روسـای اتـاق ، شـهرداری هـا و نماینـدگان شـرکتهای برتـر بخـش خصوصـی بـه منظـور تبـادل نظـر دولـت و بخـش خصوصـی مشـارکت دارنـد . (اصـلاح مـاده ۱۱ قانـون اولیـه طبـق مـاده ۱۲ «قانـون احـکام دائمـی توسـعه کشـور «) در حقیقـت شـورای گفتگـو بعنـوان پارلمـان بخـش خصوصـی مدخـل ورود و ارائـه نظـرات بخـش خصوصـی بـه ذینفعـان مقابـل مـی باشـد .

قانـون احـکام دائمـی برنامـه هـای توسـعه کشـور مـورخ ۹۵/۱۱/۱۰

*در ایـن سـند در مـاده ۳۲ اشـارات مبسـوطی بـه موضـوع «اسـتقرار نظـام راهبـردی توسـعه سـرزمین و نظـارت بـر اجـرای ان» (شـورای عالـی آمایـش سـرزمین) با مسـئولیت رئیـس سـازمان برنامـه و بودجـه بـا حـوزه وظایـف نظارتـی بـر اجـرای ایـن قانـون ذکـر شـده اسـت و وظایفـی بـرای دولـت در مـورد آمایـش سـرزمین بـه تفصیـل در بخـش هـای مختلـف اشـاره شـده اسـت.

*در مـاده ۳۴ ایـن قانـون دولـت موظـف گردیـده اسـت کـه در اجـرای سیاسـت هـای اصـل ۴۴ قانـون اساسـی نسـبت بـه ابـلاغ ۱ - نظـام فنـی اجرایـی کشـور ، ۲ - ضوابـط سـاخت و سـاز ۳– قوانیـن حاکـم بـر شـرایط کارفرمایـان ،مجریـان ، سـازندگان و تامیـن کننـدگان کالا ۴ - روش هـای اجرایـی مناسـب مشـارکت عمومـی - خصوصـی PPP ۵ - روش تامیـن منابـع مالـی در اجرای نظـام هـای مختلـف پـروژه، بـرای پـروژه هـای عمرانـی و پـروژه هـای عمومـی لحـاظ گردیـده اسـت .

بخشی از درخواست بخش خصوصی

در کلیـه قوانیـن بالادسـتی موجـود کشـور و پـاره ای از قوانیـن کـه فوقـا بـه ان اشـاره شـد همـواره تاکیـد قانـون

جایـگاه بخـش خصوصـی در اصـل ۴۴ قانـون اساسـی و قوانیـن مترتـب بـه ان تاکنـون بدرسـتی تبییـن و مـورد قبـول طـرف هـای مقابـل دولتـی قـرار نگرفتـه اسـت البتـه مـا دسـت از تـلاش بـرای ایـن هـم افزایـی و درک متقابـل دسـت برنمـی داریـم و بـاز مـی نویسـیم و امیـد داریـم مسـئولان ذیربـط بـه ایـن نوشـته هـا توجـه ویـژه داشـته باشـند .

گـزار بـر تکلیـف بـه دسـتگاه اجرایـی بـرای دریافـت نظـرات بخـش خصوصـی بـوده اسـت . ولـی در عمـل تاکنـون ایـن ریـل گـذاری بنحـوی نبـوده اسـت کـه کارفرمایـان و مجریـان بخـش هـای مختلـف اب ، راه ، معـدن ، نفـت ، گاز و پتروشـیمی بـا نـگاه بـه مسـئله امایـش سـرزمین از ابتـدا از بخـش خصوصـی در تعریـف پـروژه هـای عمرانـی و غیـر عمرانـی کشـور دعـوت بنماینـد. یکـی از درخواسـت هـای عمـده بخـش خصوصـی در تحقـق اهـداف خصوصـی سـازی حضـور پررنـگ بخـش خصوصـی در تعریـف پـروژه هـا بـر اسـاس سیاسـت امایـش سـرزمین مـی باشـد . هـم اکنـون مهندسـان مشـاور و پیمانـکاران بخـش خصوصـی هیـچ گونـه اطلاعـی از تعریـف پـروژه هـای عمرانـی و غیـر عمرانـی توسـط بخـش هـای ذیربـط دولتـی تـا زمانیکـه ایـن پـروژه هـا بـرای انتخـاب مشـاور یـا پیمانـکار در رسـانه هـای رسـمی ارائـه و اعـلام مـی شـوند ندارنـد . بایسـتی جایـگاه بخـش خصوصـی در ضوابـط موجـود عملکـردی دسـتگاه هـای اجرایـی فـی المثـل وزارت نیـرو ، وزارت راه و شهرسـازی ، وزارت صمـت ، وزارت نفـت در قوانیـن جاریـه روشـن گـردد . ایـن درخواسـت هـم از قـوه مجریـه و هـم از قـوه مقننـه بعمـل مـی ایـد . خصوصـا از دو ارگان مرکـز پژوهـش هـای مجلـس و سـازمان برنامـه و بودجـه بعنـوان برنامـه ریـز دولـت و عمـل کننـده بـه مـواد ۳۲ و ۳۴ قانـون دائمـی احـکام درخواسـت مـی شـود .

دولـت و نظـام بایسـتی بـه بخـش خصوصـی اعتمـاد نمایـد و در ریـل گـذاری بـرای بیشـتر و حضـور شـفاف و پررنـگ بخـش خصوصـی در ایـنده صنعـت کشـور و جامعـه ایرانـی همچـون کشـورهای اسـلامی و غیـر اسـلامی کـره جنوبـی ، چیـن ، ترکیـه ، مالـزی و کشـورهای مشـابه دیگـر اسـتوار باشـد مـا از تجربیـات بیـن المللـی در گسـترش بخـش خصوصـی بایسـتی سـود جوییـم و مجـددا بـه فضـای اختـراع چـرخ چـاه نرویـم .

صنعت پتروشیمی آماده جهش سوم

حجـت الاسـلام والمسـلمین حسـن روحانـی در نشسـت تولیدکننـدگان و فعـالان صنایـع پتروشـیمی و فـولاد کشـور بـه عنـوان فعـالان خـط مقـدم جبهـه اقتصـادی کشـور و صـادرات مهـم کشـور گفـت: همـه تولیـدات بـرای مـا بسـیار ارزشـمند اسـت و سـال هـم جهـش تولیـد اسـت و اساسـا پایـه اصلـی حرکـت جامعـه و تامیـن نیـاز جامعـه، اشـتغال در جامعـه، صـادرات بـه دسـت آوردن بازارهـای هـدف و یافتـن جایـگاه تولیـدی در منطقـه و جهـان تولیـد اسـت.

وی دربـاره اهمیـت سـرمایه‌گذاری بـرای آینـده گفـت: مـا ارز را داخـل مصـرف نکردیـم بلکـه ۱۴ میلیـارد دلار در پتروشـیمی بـرای تحقـق جهـش دوم سـرمایه گـذاری کردیـم و هشـت میلیـارد دلار هـم تـا الان بـرای جهـش سـوم سـرمایه گـذاری کردیـم.

رییس‌جمهـوری بـا بیـان اینکـه بـرای جهـش سـوم کـه ۱۴۰۴ بـه ثمـر مـی رسـد، از حـالا داریـم سـرمایه گـذاری مـی کنیـم، خاطرنشـان کـرد: هشـت میلیـارد دلار تاکنـون بـرای جهـش سـوم سـرمایه‌گذاری شـده اسـت.

روحانـی تصریـح کـرد: ایـن تفکـر نادرسـت اسـت کـه مـا فکـر کنیـم کـه یـک طـوری ایـن چهـار سـال را خـوب بگذرانیـم یـا طـوری ایـن یـک سـالی کـه از دولـت مـا مانـده را خـوب بگذرانیـم؛ اصـلا ایـن تفکـر ناصحیحـی اسـت؛ مـا بـرای تامیـن منافـع ملـی و ملت‌مـان؛ فـرق نمـی کنـد ایـن دولـت یـا دولـت بعـدی یـا دولـت قبلـی؛ مـا همـه ی وظیفـه سـنگین و بزرگـی را برعهـده داریـم.

وی بـه اسـتماع گـزارش مسـئولین پتروشـیمی و فـولاد در ایـن جلسـه اشـاره کـرد و افـزود: در حـد فرصـت ایـن جلسـه نـکات مـورد نظـر یـا اشـکالاتی کـه مـورد نظـر آنهاسـت یـا کمکـی کـه دولـت بایـد انجـام دهـد را مطـرح کردنـد. حـالا ممکـن اسـت نـکات دیگـری هـم داشـته باشـید خواهـش مـی کنـم اگـر در بخـش پتروشـیمی نکاتـی دیگـری داریـد بـا آقـای مهنـدس زنگنـه و اگـر در بخـش فـولاد نکتـه نظـری داریـد بـا مهنـدس خیابانـی در میـان بگذاریـد کـه مـا در جلسـه اقتصـادی دولـت بـه بحـث بگذاریـم.

روحانـی تصریـح کـرد: همـه مباحـث مطـرح شـده توسـط مسـئولان پتروشـیمی و فـولاد در حـوزه گمـرک، بانـک، ارزش افـزوده و هـر موضوعـی کـه مـورد نظـر داشـتید و درسـت هـم بـود اینهـا را مـا بایـد حـل و فصـل کنیـم.

رییـس جمهـوری بـا تشـکر از مسـئولان و کارکنـان بخـش فـولاد و پتروشـیمی کشـور گفـت: شـما بـار سـنگینی را بـر دوش داریـد؛ مـردم مـا بایـد بداننـد مـا در شـرایطی کـه آمریـکا مـا را تحریـم کـرد؛ در شـرایطی کـه بدتریـن فشـارها را بـر مـردم مـا وارد کردنـد و مـا الان از اردیبهشـت ۹۷، حـدود ۲ سـال و سـه مـاه اسـت کـه در شـدیدترین فشـار هسـتیم، توانسـتیم کشـور را اداره کنیـم.

رییـس دولـت تدبیـر و امیـد گفـت: آنهـا فکـر مـی کردنـد کـه نـه ۲ سـال بلکـه چنـد مـاه بیشـتر دوام نمی‌آوریـم و بعـد از چنـد مـاه تمـاس می‌گیریـم؛ بـه قـول خودشـان مـی گفتنـد مـا شـماره تلفـن بـه ایرانی‌هـا داده‌ایـم کـه هـر وقـت خواسـتند بـا مـا تمـاس بگیرنـد؛ فکـر مـی کردنـد کـه مـا مجبـور مـی شـویم بـا آنهـا تمـاس بگیریـم.

فروش ۷۸ درصدی تولیدات PVC در بورس کالا

دنیایی اقتصاد : وضعیت بازار PVC مدتی است از تعادل خارج شده و به وضوح می‌توان التهاب قیمت‌ها را مشاهده کرد. این شرایط موجب شده تا نظرات گوناگونی در این بازار به ثبت برسد. در این خصوص در گفت‌وگویی با فریبرز کریمایی قائم مقام انجمن کارفرمایی صنعت پتروشیمی به بررسی این بازار پرداختیم.

وضعیت کلی بازار PVC از محل عرضه و تقاضا طی چند سال اخیر چگونه بوده است؟

ظرفیت تولید سالانه PVC حدود ۶۰۰ هزار تن است که در سال ۹۷ از این میزان تولید حدود ۴۵۰ هزار تن در بازار داخلی عرضه و معامله شد و این یعنی ۷۵ درصد ظرفیت تولید PVC کشور به بازار داخلی اختصاص یافت. در سال ۹۷ خصوصا در ۶ ماه اول به دلیل ارز ۴۲۰۰ و تفاوت شدید قیمتی که در بورس کالا و قیمت‌های واقعی (ناشی از تفاوت قیمت ارز) وجود داشت تقاضای بسیار شدیدی در همه محصولات پتروشیمی از جمله PVC ایجاد شد. با وجود آنکه در آن روزها شاهد تقاضای کاذب بودیم، اما شرکت‌های پتروشیمی با تمام توان نسبت به عرضه PVC اقدام کردند تا بازار با التهاب بیشتری که عمدتا ناشی از تفاوت قیمت ارز بود مواجه نشود. در سال ۹۸ و با اصلاح قیمت‌های ارز (بازار ثانویه) محصولات پتروشیمی از یک طرف و کنترل نسبی تقاضا از سوی وزارت صمت از طرف دیگر بازار محصولات پتروشیمی در بورس کالا و از جمله PVC از التهاب خارج شد و تقریبا با بازار متعادل‌تری روبه‌رو بودیم و تقاضاهای کاذب ناشی از تفاوت قیمت ارز تا حدود زیادی از بازار حذف شدند. تا جایی‌که با نزدیک شدن نرخ ارز نیما و بازار از تیرماه سال ۹۸ ما با کاهش شدید تقاضا و پیشی گرفتن عرضه نسبت به تقاضا در ماه‌های مرداد تا مهر هم مواجه بودیم. به عبارت ساده‌تر انگیزه‌های سفته‌بازی برای ایجاد بازارهایی که به تولید ختم نمی‌شوند و منتفع شدن از محل فاصله نرخ‌ها کمرنگ شده بود و تقاضای غیرواقعی با کاهش چشمگیری روبه‌رو شد. اتفاقا به اعتقاد من این دوره سه ماهه از بازار بورس متعادل‌ترین دوره بورس کالا در سال‌های اخیر بود، چرا که متناسب با وضعیت رکود اقتصادی حاکم بر کشور نیز بود. به هر ترتیب در سال ۱۳۹۸ نیز به‌رغم کنترل بخش قابل ملاحظه‌ای از تقاضا، باز هم معادل ۴۰۳ هزارتن PVC (حدود ۷۰درصد تولید) توسط شرکت‌های پتروشیمی در بورس کالا فروخته شد.

نقش شرکت‌های تولیدکننده در مسیر توزیع محصولات پتروشیمی چیست؟

در زمینه توزیع محصولات پتروشیمی فروخته‌شده در بورس کالا، شرکت‌های پتروشیمی تقریبا هیچ نقشی ندارند و خریداران و به‌عبارت دیگر طرف تقاضا توسط وزارت صمت و سازوکارهای تعیین شده در سایت بهین‌یاب و نیز در بورس کالا پالایش می‌شوند. اما شاید نیاز باشد برای جلوگیری از بسیاری از التهاباتی که در سال‌های اخیر در این بازار شاهد آن بودیم، ساز و کارهایی را فعال کنیم تا فاصله تولیدکننده مواد اولیه و مصرف‌کنندگان واقعی آن را کاهش دهیم و آن استفاده از ظرفیت انعقاد قراردادهای بلندمدت (کشف پریمیوم) تحت نظارت وزارت صمت و بورس کالا است. استفاده از چنین ظرفیتی که در دستورالعمل تنظیم بازار محصولات پتروشیمی نیز پیش‌بینی شده است، علاوه بر پالایش بیشتر طرف تقاضا، می‌تواند مشکل کمبود نقدینگی بسیاری از صنایع تکمیلی را در تعاملات فی مابین مرتفع کند. آمارها نشان می‌دهد در سه ماه اول سال ۹۹ هم ۱۱۶ هزارتن PVC توسط شرکت‌های پتروشیمی در بازار بورس کالا فروخته شده که بیش از سال‌های گذشته است. این در حالی است که متاسفانه تقاضای این محصول در سه ماه اخیر ۵۰ هزار تن بیش از مدت مشابه سال ۹۸ بوده که به‌نظر می‌رسد عامل اصلی التهاب بازار این محصول بوده است. واقعا چه اتفاقی در اقتصاد کشور در سال جاری نسبت به سال گذشته افتاده که باید شاهد ۵۰ هزار تن افزایش تقاضای PVC باشیم (معادل ۳۳درصد رشد در تقاضا) رشد اقتصادی، رشد بخش مسکن و ساخت‌وساز دلیل آن بوده یا باید دلایل دیگری را جست‌وجو کنیم؟ به هر صورت در حال حاضر نقش شرکت‌های پتروشیمی در زنجیره تولید، تامین حداکثری محصولات پتروشیمی و از جمله PVC در بازار بورس کالا بوده است که بیش از ۷۸ درصد تولیدات خود را متناسب با نیاز بازار در بورس کالا به فروش رسانده‌اند و نقشی در توزیع این محصولات و انتخاب مشتریان ندارند.

دلیل اصلی ایجاد چنین تقاضای افسارگسیخته در بازار pvc را چه می‌دانید؟

مهم‌ترین محرک برای ایجاد تقاضای ملتهب ۳۳ درصدی، انتظارات تورمی است که تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان را وادار به عکس‌العمل در مقابل افزایش قیمت‌ها در آینده کرده و برای مدیریت ریسک ناشی از انتظارات تورمی تقاضای آتی خود را تبدیل به حال می‌کنند. از طرف دیگر طرف تقاضا هنوز به‌طور کامل پالایش نشده و تقاضای کاذب همچنان وجود دارد که با افزایش تفاوت نرخ ارز بازار و نیما خودنمایی می‌کند. نگرانی تولیدکنندگان واقعی صنایع تکمیلی قابل درک است، زیرا تولیدکنندگان و متقاضیان مواد اولیه در تقلای حیات اقتصادی خود هستند. اما افراد دیگری که برای بهره بردن از فضاهای ایجاد شده با انگیزه‌های سفته‌بازی وارد بازار شده و درخواست خرید می‌دهند و جو عمومی بازار را آشفته می‌کنند باید مورد پالایش قرار گیرند، هرچند که وزارت صمت تا کنون اقدامات موثری را در این خصوص انجام داده است.

راهکار مورد نظر شما برای سر و سامان دادن به اوضاع ملتهب بازار این محصول چیست؟

بهترین راه این است که بخش عمده این محصولات تحت نظارت نهادهای متولی (همچون وزارت صمت و بورس کالا) با قراردادهای بلندمدت مورد داد و ستد قرار گیرد تا در شرایط خاص بتوانند در جهت رفع مشکلات یکدیگر همسو باشند. درحال حاضر یکی از مشکلات بسیار حاد در صنایع پایین‌دست بحث تامین نقدینگی است که بخشی از آن می‌تواند در این چارچوب مرتفع شود، در حالی که اکنون در بورس کالا باید به شکل معاملات نقد انجام شود. از طرف دیگر با توجه به ریشه اصلی این التهابات که عمدتا ناشی از اختلاف نرخ ارز نیما و بازار است، واقعی‌سازی این نرخ‌ها می‌تواند در کنترل تقاضای کاذب و ایجاد التهاب، بسیار موثر واقع شود.

مساله اصلی التهاب بازار این محصول به چه دلیل است و منشأ این التهاب از سوی چه کسانی است؟

شرکت‌های پتروشیمی بنا بر ظرفیت و توانایی تولیدی خود با عرضه‌های مداوم و تغذیه بازار داخلی به رفع آشفتگی شرایط بازار کمک کردند. با دردسرهایی که شرکت‌ها در حوزه صادرات و دریافت وجوه صادراتی با آن مواجه هستند، بازار نقد داخلی بورس کالا بسیار جذاب بوده و دلیل و انگیزه‌ای برای کاهش عرضه در این بازار وجود ندارد که آمارها هم این مساله را تایید می‌کنند.

راهکاری برای افزایش کیفیت محصولات صادراتی ایران

توجه به کیفیت در مقوله صادرات موضوع مهمی است که اهمیت آن بر هیچ کس پوشیده نیست. کیفیت اصلی ترین عامل توسعه صادرات است، اما بسیاری از تجار ما در امر صادرات به مقوله کیفیت و مقررات آن آشنایی ندارند. اما چگونه می توان از صادرات محصولات بی کیفیت به خارج از مرزها جلوگیری کرد و صادرکنندگان می توانند کیفیت محصولات تولیدی خود را افزایش دهند؟

خبرنگار گسترش نیوز برای دریافت پاسخ این سوالات گفت و گویی را با حمیدرضا صالحی، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران و دبیرکل و عضو هیات مدیره فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایرانترتیب داده که در ادامه می خوانید:

بزرگترین چالش صادرکنندگان

حمیدرضا صالحی در ابتدای این گفتگو با بیان اینکه در حال حاضر بزرگترین چالش صادرکنندگان موضوع انتقال ارز به داخل کشور است، اظهار داشت: امروزه روابط بانکی ایران با سایر کشورها به صفر رسیده که این موضوع چالش ها و مشکلات زیادی را برای صادرکنندگان فراهم کرده است ولی نکته مهم تر این است که زیرساخت‌های کشور ما بر اساس واردات بوده و متاسفانه در شرایط کنونی زیرساخت ها به سمت صادرات متمایل نشده است.

وی افزود: از آنجا که کشور سابق بر این درآمدهای نفتی سرشاری داشته است واردات نسبت به صادرات نقش پررنگ تری را ایفا کرده است و از طرفی ما آن طور که باید و شاید نتوانسته‌ایم از بازارهای صادراتی موجود استفاده کنیم؛ همچنین در تولید کالاهای رقابتی و با کیفیت نیز نتوانسته ایم موفق عمل کنیم لذا در سال‌های اخیر که تصمیم گرفتیم به سمت تولید کالاهای صادراتی مرغوب حرکت کنیم موفقیت‌هایی در این زمینه به دست آمده و امروزه کشور ما به عنوان یک تولیدکننده اصلی در کشور عراق به حساب می آید. اما باید توجه داشت که سهم ما از کل واردات کشور های همسایه مقدار ناچیزی بوده است لذا به نظر می رسد ما باید در بحث زیرساخت های صادراتی خود تلاش وافری انجام بدهیم و کمک کنیم که اگر یک فعال تجاری در این زمینه با توانمندی مسیر سخت صادرات پشت سر گذاشته و سپس به موفقیت دست یافته است، از صحنه خارج نشود.

عضو کمیسیون تسهیل تجارت و توسعه صادرات اتاق تهران در ادامه با اشاره به موضوع پیمان‌سپاری ارزی، گفت: این موضوع باعث شده که صادرکنندگان واقعی از مسیر اصلی خود دور شده و تجاری که از تجربه کمتری در این زمینه برخوردار هستند ظهور کنند. اگرچه معتقدیم که راه باید برای تمام فعالان تجاری اعم از کم تجربه و سابقه دار باز باشد اما باید به این نکته نیز توجه داشت که تجربه پیش نیاز در این زمینه بسیار مهم است.

دبیرکل و عضو هیات مدیره فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران در ادامه با بیان اینکه قیمت تمام شده محصولات در رقابت موضوع بسیار مهمی است، تصریح کرد: اگر ما قیمت تمام شده محصولات خود را کاهش دهیم سرمایه در گردشی که در تولید کالا استفاده می‌شود نیز با کاهش روبرو خواهد شد و همچنین قیمت مواد اولیه نیز روندی کاهشی خواهد داشت که این عوامل به عنوان مزیت های رقابتی محسوب می شود؛ این امر موجب خواهد شد که کالاهای صادراتی ما به سهولت از مرزها خارج شود و از طرفی روابط تجاری کشور با کشورهای خارجی نیز باید بهبود یابد تا رفت و آمد فعالان تجاری کشور نیز تسهیل شده و کالاها با سهولت صادر شوند و از همه مهمتر دیپلماسی و حمایت حکومت ما پشتیبان صادرات کشور باشد.

رقابت دولت ها در صادرات

وی در ادامه ضمن تاکید بر لزوم حمایت دولت از صادرکنندگان، خاطرنشان کرد: اگر دولت‌ها از صادرکنندگان خود حمایت نکنند این فعالان اقتصادی نخواهند توانست صادرات کشور را محقق کنند؛ به عنوان مثال اگر در بازار کشور عراق کالاهای ترکیه وجود دارد به این علت است که رئیس‌جمهور ترکیه در این خصوص تلاش داشته تا کالاهای کشورش در بازار کشور عراق راه پیدا کند از طرفی رئیس جمهور ما نیز با رئیس جمهور کشور ترکیه در رقابت است تا بتواند بخش عمده‌ای از بازار عراق را از آن ایرانی ها و فعالان تجاری ایران کند بنابراین در خارج از کشور تنها رقابت بین بنگاه‌ها نیست و رقابت بین دولت‌ها نیز وجود دارد.

راهکاری برای افزایش کیفیت محصولات تولیدی

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در ادامه به موضوع کیفیت تولیدات داخلی اشاره کرد و گفت: ما باید برای آنچه که به عنوان کالای باکیفیت می‌شناسیم یک گواهینامه از طریق وزارت صمت صادر کنیم و پشتیبان این گواهینامه نیز باشیم و از دولت کشورهای طرف قرارداد بخواهیم که از ورود کالاهای فاقد این گواهینامه کیفیت به کشور خود ممانعت کنند. البته باید به این نکته توجه داشت که کیفیت کالاهای صادراتی ما نیز کم نیست و کالاهای ما در رقابت با کشورهای آسیای شرقی و ترکیه است لذا ما می‌توانیم برای صادرات این محصولات نظام کنترل کیفیت تعریف کنیم و نسبت به صادرات محصولات تولیدی با کیفیت خود اقدام کنیم تا با این کار آبروی ایران را در بازارهای بین‌المللی حفظ کرده و بازارهای هدف صادراتی نیز در اختیار ایرانی ها باقی بماند.

وی در ادامه با اشاره به ظرفیت های پنهان صادراتی کشور گفت: ما ۹۰ درصد تولید زعفران جهان را انجام می‌دهیم ولی فقط ۱۰ درصد از بازارهای جهانی را از آن خود کرده ایم؛ دولت باید نسبت به این موضوع حساسیت داشته باشد و از ظرفیت‌های پنهان حمایت کند. البته باید توجه داشت که ما به دلیل شرایط تحریمی کشور نمی‌توانیم مستقیماً به بازارهای صادراتی بین المللی ورود کنیم لذا باید این اقدام از طریق کشورهای ثالث صورت بگیرد. برای رفع این مشکل شرکت‌های ایرانی می‌توانند در اروپا اقدام به تاسیس شرکت های صادراتی کنند و محصولات ایرانی مانند زعفران را با برند جدید صادر کنند. در دوران پساتحریم نیز می‌توان با افزایش کیفیت و بسته بندی های مدرن و... بازارهای صادراتی خوبی را کسب کرده و از این طریق سهم خود را در بازارهای جهانی افزایش دهیم.

صالحی در پایان با بیان اینکه رقابت ما با کشورهای خارجی رقابتی ناعادلانه است، اظهار داشت: امیدواریم که مشکلات تحریم به زودی از بین برود تا فعالان تجاری ما نیز بتوانند مانند تمامی اهالی کسب و کار دنیا از فضای کسب و کار صحیح استفاده کنند و در رقابتی برابر بتوانند به موفقیت دست یابند.

بازتعریف جایگاه بخش خصوصی در حوزه‌های بالادستی و پایین‌دستی گاز پیگیری می‌شود

طرح اساس‌نامه شرکت ملی گاز ایران در نشست اخیر کمیسیون انرژی اتاق ایران مطرح و بررسی شد. به باور اعضای این کمیسیون و رئیس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق ایران جایگاه بخش خصوصی، افق بلندمدت بخش گاز در منطقه، رویکرد و اولویت‌های مصرفی این منبع انرژی در کشور و چگونگی مجزا کردن حاکمیت و تصدی‌گری در حوزه گاز از جمله مواردی هستند که در این طرح دیده نشده‌اند.

در این رابطه ابتدا گزارشی از سوی اندیشکده سیاست‌گذاری امیرکبیر توسط مهران فقفوری، کارشناس انرژی ارائه شد. این گزارش پیشنهادی بود که از سوی اندیشکده در مورد اساس‌نامه شرکت ملی گاز که به تازگی در مجلس اعلام وصول شده، تهیه شده است.

بر اساس آنچه در این گزارش آمده در حال حاضر ایران دومین دارنده منابع گازی جهان و سومین تولیدکننده گاز دنیاست. البته در حوزه صادرات هیچ جایگاهی ندارد؛ صادرات گاز ایران به ترکیه روزانه ۲۸ میلیون مترمکعب و به عراق حدود ۴۰ میلیون مترمکعب برآورد می‌شود. همچنین از نظر توسعه مخازن گازی و تولید روزانه نسبت به سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و برنامه ششم توسعه عقب هستیم.

در مورد اساس‌نامه شرکت ملی گاز نیز طبق گزارش ارائه شده از سال ۱۳۵۸ که وزارت نفت شکل می‌گیرد و شرکت ملی گاز زیرمجموعه این وزارت خانه قرار می‌گیرد تا به امروز، این شرکت فاقد اساس‌نامه بوده و برخلاف تأکیدات قانونی مبنی بر لزوم تدوین اساس‌نامه، همچنان اقدامی صورت نگرفته است. البته به تازگی طرحی از سوی مجلس با موضوع اساس‌نامه شرکت ملی گاز ایران تهیه و در حال بررسی است.

این گزارش همچنین به سه سناریوی مختلف در مورد وضعیت گاز و نگاهی که نسبت به آن وجود دارد، اشاره می‌کند. در رویکرد اول، حفظ شرایط موجود تأکید می‌شود که قائل به حضور شرکت ملی نفت ایران در فعالیت‌های بالادستی گاز و فعالیت شرکت ملی گاز در پایین‌دست است. به این معنا که اکتشاف، تولید و بهره‌برداری توسط شرکت ملی نفت انجام شود و اقدامات بعدی توسط شرکت ملی گاز صورت گیرد.

رویکرد دوم قائل به ادغام است، به این ترتیب که شرکت ملی گاز و شرکت ملی نفت با یکدیگر ادغام شوند و سومین نگاه روی واگذاری کلیه امور گاز به شرکت ملی گاز تأکید دارد.

درباره این مورد کارشناس اندیشکده سیاست‌گذاری امیرکبیر از وجود نوعی انحصار در هر سه رویکرد سخن گفت که باید با آن مقابله کرد. فقفوری یادآور شد: در واقع اندیشکده سیاست‌گذاری امیرکبیر وارد فاز مطالعاتی شده تا بتواند راهکاری برای کاهش این انحصار ارائه دهد. این گزارش که در نهایت به یک پیشنهاد می‌رسد در پی تفکیک حاکمیت از تصدی‌گری و پایبندی به اصل رقابت است.

وی در پایان این گزارش از لزوم وجود یک متولی در بخش صادرات گاز که در عین حال تولید را برعهده دارد سخن گفت. به اعتقاد او رقابت در صادرات گاز می‌تواند منافع کشور را به خط بیاندازد و از طرفی برای مدیریت تراز گازی کشور لازم است صادرات و تولید در اختیار یک متولی باشد. از طرفی توسعه بسیاری از میادین گازی متوقف بر انعقاد قرارداد صادرات گاز باشد.

کارشناس اندیشکده سیاست‌گذاری امیرکبیر پیشنهاد نهایی را این چنین تشریح کرد: اساس‌نامه به گونه‌ای تدوین شود که تمامی وظایف و اختیارات حال حاضر شرکت ملی گاز حفظ شود؛ ضمن اینکه امکان ورود شرکت ملی گاز به بالادست (اکتشاف، تولید و بهره‌برداری) فراهم شود. از طرفی ورود شرکت گاز به حوزه بالادست با اولویت ورود به حوزه بهره‌برداری میادین گازی و در مرحله بعد توسعه میادین کوچک و متوسط مورد توجه قرار گیرد.

وی ادامه داد: لازم است در یک فرآیند تدریجی ایجاد انحصار در بهره‌برداری میادین گازی به شرکت گاز واگذار شود و متولی صادرات گاز برای دوره زمانی معین به صورت انحصاری شرکت ملی گاز باشد.

در این بین نصرت‌الله سیفی، مشاور کمیسیون انرژی اتاق ایران از نبود وحدت سازمان‌دهی در حوزه انرژی کشور انتقاد کرد و نبود یکپارچگی در این بخش را نقطه ضعفی دانست که همواره وضعیت را بدتر از قبل کرده است. به اعتقاد او وجود انحصار، نظارت را مختل می‌کند و از شفافیت می‌کاهد.

وی همچنین سکوت طرح اساس‌نامه شرکت ملی گاز در مورد چشم‌انداز و وضعیت گازی کشور در منطقه و تعیین تکلیف نکردن وضعیت LNG و جایگاه بخش خصوصی در این حوزه را از نقاط ضعف این طرح دانست.

آرش نجفی، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران نیز بی‌برنامگی در مورد از بین بردن چسبندگی بین حاکمیت و تصدی‌گری در حوزه گاز را به عنوان یک نکته کلیدی در طرح اساس‌نامه مذکور عنوان کرد و خواستار ارائه راهکار در این مورد شد.

حمیدرضا صالحی در جمع‌بندی آنچه در این نشست مطرح شد، پیشنهاد داد: کارگروهی با حضور علی شمس اردکانی، رئیس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق ایران، تعدادی از اعضای کمیسیون انرژی و کارشناسان اندیشکده سیاست‌گذاری امیرکبیر تشکیل شود و اعضا طی مدتی مشخص روی موضوعات و موارد مطرح شده کار کنند و پیشنهادهای نهایی خود را با اعضای کمیسیون انرژی مجلس در میان بگذارند.

وی در مورد لزوم بازتعریف رابطه بخش خصوص و دولت در بخش بالادست و پایین‌دست حوزه گاز، گفت: کشور منابع وسیعی از گاز در اختیار دارد که متأسفانه هیچ بهره‌ای از آن‌ها نمی‌برد. امروز ترکیه که منابع گازی ندارد به یک بازگیر در حوزه گاز تبدیل شده اما ایران هیچ جایگاهی در این بخش ندارد.

این فعال اقتصادی از نداشتن چشم‌انداز واقعی درباره وضعیت گاز ایران انتقاد کرد و یادآور شد: به دنبال آن هستیم که بخش خصوصی در چشم‌انداز و افق این بخش جایگاه ویژه‌ای پیدا کند و بتواند در کنار دولت قدم‌های جدی برای توسعه بردارد.

به نفع ایران تصمیم بگیریم

حسین سلاح‌ورزی نایب رئیس اتاق ایران در یادداشتی ضمن تاکید بر تعامل دولت و بخش خصوصی نوشته است: نهاد دولت و بویژه بانک مرکزی که این روزها زیر شدیدترین فشارها برای تنظیم بازار ارز و جلوگیری از طغیان نرخ ارز قرار دارد، بدون چون و چرا باید بپذیرد که برای عبور اقتصاد از روزگار ناخوش باید به بخش خصوصی تکیه و اجازه دهد در این شرایط ناهموار بخش خصوصی واقعی و دلسوز، دولت را همراهی کند. سربلندی و ماندگاری همراه با بهروزی سرزمین ایران و شهروندان بردبار و مداراجوی این مرزو بوم باید در پله نخست اراده هر شخص و گروهی باشد. در این روزهای سخت کشور هر فعالیت و تصمیمی باید به نفع ایران باشد و راه برای رسیدن به روزهای خوش هموار شود. بدین‌جهت صادرکنندگان با اصالت و ریشه دار ایرانی هم به مثابه یک قشر از همه اقشار ایران باید این مسیر و هدف را در صدر فعالیت‌های خود بگنجانند و ضمن نگهداری از سرمایه و بنگاه خود در این روزهای دشوار در کنار نهاد دولت بایستند.

از سوی دیگر نهاد دولت و بویژه بانک مرکزی که این روزها زیر شدیدترین فشارها برای تنظیم بازار ارز و جلوگیری از طغیان نرخ ارز قرار دارد، بدون چون و چرا باید بپذیرد که برای عبور اقتصاد از روزگار ناخوش باید به بخش خصوصی تکیه و اجازه دهد در این شرایط ناهموار بخش خصوصی واقعی و دلسوز، دولت را همراهی کند.

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران یک نهاد قانونی است و ضمن اینکه وظیفه دارد به دولت و سایر قوای اداره کننده کشور مشورت دهد باید از منافع بخش خصوصی و از جمله صادرکنندگان دفاع و حمایت کند و البته اگر در میان اعضای اتاق، تخلف‌هایی باشد دربرابر آن بایستد که کماکان چنین رویه در تشکل‌های بخش خصوصی و اتاق بازرگانی حکفرما بوده است.

واقعیت این است که در هفته‌های اخیر تعامل بانک مرکزی و اتاق ایران از تعادل و توازن منطقی، لازم و کافی، اندکی منحرف شده و این مایه ناخشنودی همه کسانی است که نمی‌خواهند نهادهای مدنی و دولت در تعاملی سازگار و برپایه درک واقعیت‌های سخت و تلخ مفاهمه داشته باشند.

حالا که رئیس جمهور محترم در پاسخ به نامه ریاست اتاق ایران از آقای همتی خواسته‌اند که پیشنهادهای اتاق بازرگانی بررسی شود، بهترین موقعیت برای راستی‌آزمایی و برطرف کردن تردیدها درباره مقاصد، نیات و هدف‌های دو نهاد مهم فراهم آمده است.

تجربه نشان داده است سخن گفتن با حسن‌نیت و با این راهبرد که منافع ایران درصدر باشد کارآمدترین ابزار و سلاح در این موقعیت است. تردیدی نیست که در دور تازه گفت‌وگوها که باید با شتاب لازم شروع شود بازرگانان و صادرکنندگان ایرانی برای حفظ منافع ملی و صیانت از این آب و خاک بیشترین فداکاری در چارچوب‌های منطقی را برای برگرداندن ارزهای صادراتی در این شرایط سخت خواهند داشت.

بانک مرکزی نیز توجه داشته باشد که صادرکنندگان باید برای همیشه در صحنه بمانند تا مقوله صادرات ادامه داشته باشد و چراغ تأمین ارز روشن بماند؛ به این ترتیب شنیدن و اجرای آن بخش از خواسته‌های منطبق بر خرد اقتصادی و ماندگاری مقوله صادرات باید در دستور کار همه بخش‌های دولتی از جمله بانک مرکزی باشد. باید دست به دست هم دهیم تا در مسیر گذر از یک دوره سخت ایران، کمترین آسیب به منافع ملی و منافع شهروندان وارد شود.

ساز و کار تسویه بدهی گازی و برقی عراق به ایران چگونه است؟

تهران- ایرنا- رییس اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق گفت: مقرر شده تا هزینه خرید کالاهای اساسی از جهان از طریق بدهی‌های عراق به ایران پرداخت شود.

«یحیی آل اسحاق» امروز (چهارشنبه) در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا با اشاره به نخستین سفر «مصطفی الکاظمی» نخست وزیر عراق به ایران اظهار داشت: این سفر دیدارهایی با مسوولان را در حوزه های مختلف سیاسی و اقتصادی رقم زد که موفق ارزیابی شده است.

وی با بیان اینکه در حوزه اقتصادی تصمیمات قابل توجهی گرفته شده است تصریح کرد: در خصوص بدهی‌های عراق برای صادرات برق، گاز و انرژی بخش دولتی ایران مقرر شد تا ما کالاهای اساسی و مورد نیاز خود را در جهان خریداری کرده و از طریق بانک‌های این کشور هزینه آن را پرداخت کنیم.

وی با اشاره به اراده دو کشور برای افزایش مبادلات تجاری به ۲۰ میلیارد دلار در سال و رفع مشکلات برای رسیدن به این هدف خاطرنشان کرد: درباره مسائلی مانند اقدام برای پروژه‌های راه آهن شلمچه - بصره و لایروبی اروند توافقاتی صورت گرفت.

آل اسحاق با بیان اینکه مقرر شده تا در شرایط فعلی شیوع ویروس کرونا با رعایت تمام دستورالعمل‌های بهداشتی نقل و انتقالات مرزهای تجاری و مسافری ساماندهی شود، تاکید کرد: باید برای مسائل گردشگری و مسافری با حفظ مقررات لازم راهکارهایی پیدا شود و همچنین برای دانشجویان ایرانی در عراق و بالعکس و آنهایی که وابستگانی در دو کشور دارند تسهیلاتی جهت رفت و آمدها در نظر گرفته شود.

وی با اشاره به مشکلات حوزه‌های سرمایه‌گذاری و درآمدی عراق به دلیل کاهش قیمت نفت خاطرنشان کرد: در این مدت فعالیت بسیاری از پروژه های ایرانی در این کشور متوقف شده که تصمیم گرفته شد تا در اولین فرصت در خصوص رفع آن اقدامات لازم انجام شود.

گاز ترکمنستان، رقیب جدی ایران و روسیه

شعیب بهمن، خط لوله ترنس کاسپین را قطعه‌ای از پازل تنوع بخشی ترکمنستان به مشتریان گازی خود دانست و ادامه داد: این خط لوله به دو دلیل اهمیت دارد. نخست اینکه ترکمنستان برای اجرای این خط لوله نیاز دارد تا از بستر دریای خزر استفاده کند؛ که در این مورد تا پیش از امضای کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر مورد مخالفت ایران و روسیه بود. دلیل دوم اینکه اگر این خط لوله اجرایی شده و گاز ترکمنستان به اروپا برسد، رقیب جدی برای کشورهای ایران و روسیه خواهد بود. البته هم ترکمنستان این ظرفیت صادراتی را دارد و هم اروپایی‌ها مایل به چنین اقدامی هستند تا مبادی وارداتی گاز خود را متنوع کنند.

ایران، صادرکننده بالقوه گاز به اروپا

به گفته شعیب بهمن، اگر گاز ترکمنستان بخواهد وارد بازار اروپا شود، روس‌ها رقیب جدی ترکمن‌ها در این بخش خواهند بود و تمایلی به اجرایی شدن این خط لوله ندارند. البته برای ایران نیز چنین تهدیدی وجود دارد چرا که ایران همواره یک مبدا «بالقوه» صادرات گاز به اروپا بوده است و هم ایرانی‌ها و هم اروپایی‌ها امیدوار بودند با پایان گرفتن تنش‌ها، خصومت‌ها و تحریم‌ها فرصت صادرات گاز ایران به اروپا فراهم شود. البته چشم انداز نزدیکی هم برای اجرایی شدن این برنامه وجود ندارد.

وی با اشاره به اینکه انتخاب جایگزین واردات گاز از سوی اروپا باعث تضعیف جایگاه ایران به عنوان یک مبدا صادراتی گاز می‌شود، اظهار داشت: کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر که بین ۵ کشور ساحلی منعقد شده و ایران هم آن را امضا کرده، هنوز در مجلس شورای اسلامی به رأی گذاشته نشده است؛ کنوانسیون این اجازه را به کشورهای ساحلی می‌دهد که از بستر دریای خزر برای انتقال گاز خود استفاده کنند. متأسفانه این بزرگترین امتیازی است که طرف ایرانی در کنوانسیون رژیم حقوقی خزر واگذار کرده است و منافع ایران را تهدید می‌کند.

اخـــبـــار کـــوتـــــاه

تقدیر از ۱۰۸ شرکت بازگرداننده ارز به کشور

رئیس کل بانک‌مرکزی در نامه‌ای خطاب به رئیس جمهوری پیشنهاد کرد از ۱۰۸ شرکت صادرکننده که بیشترین مقدار ارز ناشی از صادرات را به چرخه اقتصاد برگرداندند، تقدیر شود.

به گزارش ایسنا، عبدالناصر همتی طی نامه‌ای به رئیس جمهوری، ۳۶ شرکت صادر کننده پتروشیمی، ۲۴ شرکت عمده فولادی و معدنی و ۴۸ شخص حقوقی از سایر گروه صادرکنندگان با صادرات بیش از ۱۵ میلیون دلار که حداقل ۷۰ درصد ارز ناشی از صادرات خود را در دو سال گذشته به چرخه اقتصاد برگردانده‌اند را معرفی و از رئیس‌جمهوری درخواست کرد از این شرکت‌ها که در جهت خدمت به اقتصاد کشور در شرایط سخت تحریمی تلاش کرده‌اند، قدردانی شود.

شایان ذکر است؛ صادرکنندگان نامبرده در این نامه، طی مدت حدود دو سال گذشته بیش از ۲۴ میلیارد دلار ارز به چرخه اقتصاد کشور برگردانده‌اند.

رلاینس هند دومین شرکت بزرگ انرژی جهان شد

صنایع رلاینس هند، تحت رهبری میلیاردر معروف موکش آمبانی، با جلو زدن از رقیبان دیگر خود پس از آرامکوی عربستان سعودی به دومین شرکت بزرگ انرژی جهان از لحاظ ارزش بازار تبدیل شده است.

به گزارش خبرنگار مهر به نقل از راشاتودی، صنایع رلاینس هند، تحت رهبری میلیاردر معروف موکش آمبانی، با جلو زدن از رقیبان دیگر خود پس از آرامکوی عربستان سعودی به دومین شرکت بزرگ انرژی جهان از لحاظ ارزش بازار تبدیل شده است.

سهام این شرکت کنگلومرایی هندی که بیشتر در زمینه انرژی و منابع و همچنین حوزه‌های دیگری مانند خرده‌فروشی و ارتباطات فعال است، در پایان معاملات هفته گذشته ۴ درصد به ارزش خود افزود. با این افزایش قیمت، ارزش کل سهام شرکت به ۱۴.۱۵ تریلیون روپیه، معادل ۱۸۹ میلیارد دلار، رسید. ارزش هیچ شرکت هندی‌ای تا به حال به این اندازه نبوده است.

این به صنایع رلاینس اجازه داد تا شرکت آمریکایی اکسون موبیل را پشت سر بگذارد. اکسون در معاملات روز جمعه بیش از ۱ درصد ضرر کرد و ۱ میلیارد دلار از ارزش خود را از دست داد تا ارزش کل شرکت از ۱۸۴ میلیارد دلار کمتر شود.

به این ترتیب رلاینس هند پس از آرامکوی سعودی دومین شرکت بزرگ انرژی جهان شد. آرامکو که بزرگترین شرکت انرژی جهان است، از لحاظ ارزش بازار بزرگترین شرکت روی کره زمین هم به حساب می‌آید و در حال حاضر ۱.۷ تریلیون دلار می‌ارزد. اپل، آمازون، مایکروسافت و آلفابت (گوگل) شرکت‌های بعدی در رده‌بندی بزرگترین شرکت‌های جهان هستند و در این میان رلاینس هند در رتبه ۴۶ ام قرار دارد.

۵۰ شرکت تراز اول سوئیسی، آماده ورود به کانال مالی ایران و سوئیس هستند

به گفته رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و سوئیس، دومین مبادله انجام شده در قالب کانال مالی ایران و سوئیس، حاکی از تزریق منابع مالی بانک مرکزی به این کانال است. همچنین، ۵۰ شرکت سوئیسی که ۹۰ درصد آنها جزو شرکت‌های تراز اول سوئیس هستند، برای تجارت از طریق این کانال اعلام آمادگی کرده‌اند.

نظام مافی: ۵۰ شرکت سوئیسی که ۹۰ درصد آنها جزو شرکت‌های تراز اول سوئیس هستند، برای تجارت از طریق این کانال اعلام آمادگی کرده‌اند که نشان می‌دهد شرکت‌های مطرح سوئیسی به خوبی آگاهند که تحریم‌های علیه ایران گذراست. حتی در تحریم‌های قبل و الان هم، شرکت‌های سوئیسی جزو آخرین شرکت‌هایی بوده‌اند که ایران ترک کردند. در حال حاضر هم بسیاری از شرکت‌های سوئیسی در ایران تولید دارند.

او خاطرنشان می‌کند : با این حال نباید منکر رکود حاکم بر تجارت ایران و سوئیس شد. اما طبعا این رکود در مقایسه با سایر کشورهای اروپایی بسیار کمتر است.

بدهی خارجی ایران ۴ درصد کم شد

براساس آخرین آمار بانک مرکزی میزان بدهی خارجی ایران در پایان خرداد ۹۹ براساس سررسید اولیه بدهی‌ها ۸ میلیارد و ۶۵۵ میلیون دلار است

براساس آخرین آمار بانک مرکزی میزان بدهی خارجی ایران در پایان خرداد ۹۹ براساس سررسید اولیه بدهی‌ها ۸ میلیارد و ۶۵۵ میلیون دلار است

میزان بدهی‌های خارجی ایران در پایان خردادماه سال ۹۹ به ۸ میلیارد و ۶۵۵ میلیون دلار رسید که نسبت به پایان سال ۹۸ معادل ۴.۱۶ درصد کاهش داشته است.

براساس آخرین آمار بانک مرکزی میزان بدهی خارجی ایران در پایان خرداد ۹۹ براساس سررسید اولیه بدهی‌ها ۸ میلیارد و ۶۵۵ میلیون دلار است که ۷ میلیارد و ۱۶۳ میلیون دلار آن بدهی‌های میان‌مدت و بلندمدت و یک میلیارد و ۴۹۲ میلیون دلار از این میزان بدهی‌های کوتاه مدت است.

این تعهدات بالفعل ایران بر مبنای یورو نیز رقمی بالغ بر ۷ میلیارد و ۷۴۲ میلیون یورو محاسبه شده که ۶ میلیارد و ۴۰۸ میلیون یورو از این میزان حجم بدهی‌های میان‌مدت و بلندمدت و یک میلیارد و ۳۳۵ میلیون یورو حجم بدهی‌های کوتاه‌مدت است.

حجم بدهی‌های خارجی ایران در پایان اسفندماه سال ۹۸ معادل ۹ میلیارد و ۳۱ میلیون دلار بوده است که این آمار حکایت از کاهش حجم بدهی‌های خارجی ایران در سه ماهه ابتدایی سال ۹۹ دارد.

تاثیر منفی تعطیلی پروژه‌های عراق بر صادرات ایران

فارس- تعطیلی پروژه‌های فنی و مهندسی در عراق تأثیر منفی بر میزان صادرات کالا و خدمات از ایران به عراق خواهد داشت. سید حمید حسینی، عضو هیات‌مدیره اتاق بازرگانی ایران در مورد آخرین وضعیت صادرات به عراق گفت: با باز شدن مرزها شرایط رو به بهبود است اما تعطیلی پروژه‌های فنی و مهندسی در عراق قطعا روی صادرات ما به عراق اثر منفی خواهد داشت.

عضو هیات‌مدیره اتاق بازرگانی ایران و عراق افزود: دولت عراق دستور داده کلیه پروژه‌های فنی و مهندسی در عراق تعطیل شود و تعطیلی این پروژه قطعاً بر صادرات ما اثرگذار خواهد بود. او بیان کرد: دولت عراق برای ادامه پروژه‌های فنی و مهندسی بودجه کافی ندارد بنابراین به تمام پیمانکاران داخلی و خارجی دستور داده تا پروژه‌ها را تعطیل کنند.

حسینی با بیان اینکه فعالیت این پروژه‌ها به لحاظ صادرات برای ما بسیار اهمیت دارد اظهار کرد: قطعا فعالیت این پروژه، منجر به صادرات مصالح ساختمانی، میلگرد و کالاهای مورد نیاز برای تکمیل پروژه می‌شد و با توقف فعالیت پروژه‌های یادشده صادرات ایران به عراق نیز کمتر می‌شود. او گفت: در حال حاضر فقط پروژه‌های فنی و مهندسی که بودجه آنها از طریق بانک جهانی تامین شده در حال فعالیت است و سایر پروژه‌ها تعطیل است. حسینی اضافه کرد: در سال ۲۰۱۴ نیز دولت عراق به علت کمبود بودجه فعالیت پروژه‌های فنی و مهندسی را تعطیل کرد.

سقف ۵۰۰ هزار دلاری برای کسانی که برای اولین بار صادرات می‌کنند

سرپرست صمت گفت: صادرکنندگانی که برای اولین بار اقدام به صادرات می‌کنند، تنها مجازند تا در سقف ۵۰۰ هزار دلار صادرات داشته باشند و تنها پس از رفع تعهد ارزی، می‌توانند مجددا صادرات کنند.

حسین مدرس خیابانی، سرپرست این وزارتخانه در دیدار با هیأت رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با تقدیر از تلاش صادرکنندگان، گفت: صادرکنندگان در شرایط حساس کنونی اقدام به صادرات و تأمین نیازهای ارزی کشور می‌کنند و این، یک اقدام ستودنی است.

وی از تعیین سقف و در نظر گرفتن سابقه برای صادرات آن دسته از صاحبان کارتهای بازرگانی خبر داد که برای اولین بار اقدام به انجام صادرات می‌نمایند.

مدرس خیابانی تصریح کرد: از این پس، صادرکنندگانی که برای اولین بار اقدام به انجام فعل صادرات می‌نمایند، تنها مجاز خواهند بود تا در سقف ۵۰۰ هزار دلار صادرات داشته باشند و تنها پس از رفع تعهد ارزی، مجدد بتوانند صادرات خود را ادامه دهند.

وی همچنین از هیأت رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران درخواست کرد تا بازنگری جدی بر روی شرایط صدور کارتهای بازرگانی انجام دهند تا جلوی تخلفات در حوزه کارتهای بازرگانی یکبار مصرف گرفته شود.

به گفته سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت، امروز ارز حاصل از صادرات غیرنفتی، تأمین‌کننده اصلی نیازهای کشور است و بر این اساس باید تمام تلاش خود را به کار بست تا بتوان از صادرات حمایت‌های لازم را به عمل آورد.

فرصت‌ها و تهدیدهای برنامه همکاری ۲۵ ساله ایران و چین در بخش انرژی

نمایندگان بخش خصوصی در نشست بیست و چهارم کمیسیون انرژی و محیط زیست اتاق بازرگانی تهران، با دعوت از مسئولان دیپلماسی کشور در حوزه چین به بحث و بررسی اولیه رابطه راهبری بلندمدت ایران و چین پرداختند و با توجه به اهمیت موضوع، بر ادامه این بحث به صورت تخصصی تاکید کردند.

اعضای کمیسیون انرژی و محیطزیست اتاق تهران در بیست‌وچهارمین جلسه این کمیسیون به بررسی فرصت‌ها و تهدیدهای برنامه همکاری ۲۵ ساله ایران و چین در حوزه انرژی و دستاوردهای احتمالی که ممکن است این همکاری پر حرف و حدیث برای اقتصاد انرژی و بنگاه‌های بخش‌خصوصی این حوزه داشته باشد، پرداختند.

، رئیس کمیسیون انرژی و محیطزیست اتاق تهران با تاکید بر اینکه یکی از مطالبات جدی و به‌حق فعالان اقتصادی، شفاف‌سازی درباره برنامه همکاری ۲۵ ساله ایران و چین، از سوی دولت است، گفت: در حوزه انرژی، کشور نیاز به توسعه پایدار از طریق تقویت بخش‌های زیربنایی دارد، حال پرسش اساسی این است که آیا قرار است به این توسعه پایدار از طریق کشور چین دست یابیم؟

رضا پدیدار با طرح این آمار که از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۶، میزان درآمدهای صادراتی ایران رقم ۱۱۸۰ میلیارد دلار را به ثبت رساند، افزود: آیا قرار است که اقتصاد ایران، مبتنی بر سرمایه‌گذاری و تجارت با چین قرار گیرد و در این مسیر، نقش و جایگاه بخش خصوصی چگونه تعریف شده‌است؟

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران سپس با اشاره به اینکه موضوع جذب سرمایه‌گذاری خارجی در کشور، در برنامه دوم توسعه و طی سال‌های ۱۳۷۴ تا ۱۳۷۸ گنجانده شد و در برنامه سوم توسعه، عملیاتی و به اجرا درآمد، افزود: متاسفانه به دلیل قراردادهای خارجی ناموزون و دیپلماسی ضعیف اقتصادی، اهداف پیش‌بینی شده در این برنامه‌های توسعه‌ای کشور در حوزه جذب سرمایه‌گذاری خارجی به سرانجام مطلوبی نرسید. از این رو، باید در مقابل برنامه همکاری جامع ۲۵ ساله ایران و چین که به مدتی است مطرح شده، مراقب بود که برای اقتصاد ایران و بازیگران اصلی آن که بخش خصوصی است، دستاوردهای منطقی و معقول به همراه داشته باشد.

در ادامه این نشست که به صورت آنلاین برگزار شد، حسن کاظمی، عضو انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران، گزارشی با موضوع «شناسایی فرصت‌ها و تهدیدهای تفاهم‌نامه همکاری‌های ۲۵ ساله ایران و چین» که با همکاری موسسه تحقیق برای توسعه صنعت احداث و انرژی، تدوین و تنظیم شده، را ارائه کرد.

وی طرح یک کمربند-یک جاده که جزو برنامه‌های استراتژیک چین است را به برنامه همکاری ۲۵ ساله ایران و چین گره زد و توضیحاتی درباره چرایی بازسازی جاده ابریشم و نقش و جایگاه ایران در اتصال حلقه‌های این جاده تاریخی و استراتژیک بیان کرد.

وی همچنین، قوانین و مقررات بازدارنده در مناطق آزاد، اقتصاد سیاست‌زده ایران و ضعف بخش خصوصی در مشارکت‌های بین‌المللی را جزو ریسک‌های مشارکت ایران در این طرح منطقه‌ای و بین‌المللی عنوان کرد و گفت: اگر طرح جاده ابریشم، می‌تواند تضمین‌کننده رشد و توسعه متوازن اقتصادی در کشورهای در حال توسعه آسیای مرکزی و میانه و آسیای غربی باشد، باید با مشارکت فعالانه ایران در این طرح، از فرصت چندین هزار میلیارد دلاری آن استفاده کرد.

کاظمی سپس به تشریح فرصت‌ها و تهدیدهای برنامه همکاری ۲۵ ساله ایران و چین در حوزه انرژی کشور پرداخت. (اینجا مطالعه کنید.)

فرصت چین برای ایران

در ادامه این نشست، ابوالفضل علمایی، مدرس دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه، در سخنانی با بیان اینکه برای بررسی ماهیت این برنامه همکاری، نمی‌توان به آنچه که در فضای مجازی پیرامون آن مطرح شده، استناد کرد، یادآور شد که در بیانیه مشترک مشارکت جامع راهبردی ایران و چین که در سال ۲۰۱۶ و به دنبال سفر رئیس‌جمهور چین به تهران میان دو طرف به امضا رسید، بر تدوین سند همکاری‌های بلندمدت میان دو کشور تاکید شد.

وی با بیان اینکه نمی‌توان به سادگی از قدرت و جایگاه کنونی چین در جامعه بین‌المللی، چشم‌پوشی کرد، افزود: بسیاری از کشورها، از اروپا و آمریکا گرفته تا آفریقا و اقیانوسیه، به خوبی به اهمیت چین در نظام سیاسی و اقتصادی فعلی جهان پی برده و طی سال‌ها و دهه‌های اخیر به رقابت با یکدیگر برای نزدیکی بیشتر به این کشور قدرتمند آسیایی مشغول هستند.

علمایی با اشاره به بیانیه جامع راهبردی دو کشور ایران و چین که در سال ۲۰۱۶ توسط مقامات ارشد دو کشور به امضا رسید، تصریح کرد که در بند (۶) این سند، به همکاری بلندمدت ۲۵ ساله دو کشور اشاره شده است. بنابراین این همکاری، یک فرصت برای ایران است.

در ادامه، فعالان اقتصادی و صاحبان کسب‌وکار به بیان دیدگاه‌های خود پیرامون برنامه همکاری ۲۵ ساله ایران و چین پرداختند.

پیام باقری، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی و محیطزیست اتاق تهران، با بیان اینکه باید مراقب بود که اقتصاد ایران از این همکاری پولاریزه نشود، افزود: اگر قرار است تفاهم‌نامه همکاری میان دو کشور با چشم‌اندازی بلندمدت تدوین و به امضا برسد، در وهله اول باید بخش خصوصی ایران نیز کاملا از جزئیات آن مطلع شده و در تنظیم سند همکاری نقش جدی داشته باشد و از سوی دیگر نیز، باید سند همکاری به گونه‌ای تنظیم شود که چینی‌ها به مانند ادوار گذشته، بدون هزینه از سرمایه‌گذاری در ایران خارج نشوند.

حمیدرضا صالحی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران، نیز حضور بخش خصوصی ایران در میز مذاکرات مربوط به این سند همکاری را مطالبه اصلی فعالان اقتصادی عنوان کرد و گفت: بخش‌خصوصی می‌تواند برنامه همکاری مدنظر خود را با مشارکت و هم‌فکری تمامی بخش‌های اقتصادی و با هدایت اتاق بازرگانی آماده و به دولت ارائه دهد.

سیروس تالاری، رئیس هیات مدیره انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران، نیز با بیان اینکه این سند همکاری نمی‌تواند وضعیت اقتصادی ایران را تضمین کند، افزود: مذاکره و امضای هرگونه قرارداد همکاری بلندمدت با هر کشوری از جهان در حالی که ایران در شرایط داخلی هنوز دارای ضعف است، به صلاح نیست.

فرهاد فزونی دیگر فعال اقتصادی از بخش خصوصی نیز با اشاره به سابقه همکاری‌های اقتصادی چین با ایران به ویژه در دوره تحریم‌ها، تصریح کرد که باید احتیاط زیادی در مفاد قرارداد صورت گیرد تا چین شریک قابل اطمینانی برای ایران باشد.

فریال مستوفی، رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران، نیز بر حضور و مشارکت بخش خصوصی ایران در روند مذاکرات همکاری ۲۵ ساله دو کشور ایران و چین تاکید کرد و آن را مطالبه نخست بخش خصوصی دانست.

دولت با همراهی صادرکنندگان معتبر و تولیدکنندگان، اقتصاد بدون نفت را عملیاتی کرده است

حسن روحانی گفت: در شرایط خاص اقتصادی که با هیچ زمان دیگری در تاریخ کشور قابل‌مقایسه نیست، دولت با همکاری مؤثر و مجاهدانه کارآفرینان، تولید کنندگان و صادرکنندگان معتبر، اقتصاد بدون نفت را عملیاتی و در این شرایط سخت اقتصاد کشور را مدیریت کرده است.

تقویت بورس کالا، مقابله با گرانی، گزارش منابع و مصارف ارزی کشور برای سال ۹۹ و ضرورت شفافیت از جمله مهم‌ترین محورهای نشست امروز ستاد هماهنگی اقتصادی دولت به ریاست رئیس جمهور بود.

رئیس‌جمهور افزود: مقابله با گرانی بدون دلیل ایجاب می‌کند در کنار اعمال نظارت‌های تعریف شده برای دستگاه‌های مرتبط، با ایجاد شفافیت، زمینه نظارت عمومی را نیز فراهم کنیم. روحانی تاکید کرد: مردم باید بدانند قیمت مواد اولیه برای ساخت محصول و تمام شده تولید محصولات چگونه است و وقتی کالایی به دست مردم می‌رسد چه مسیری برای تعیین قیمت را طی کرده است این شفافیت هم موجب نظارت عمومی و مقابله با فساد و گرانی خواهد بود و هم رقابت را در اقتصاد رقم خواهد زد.

روحانی افزود: همه تولید کنندگان به ویژه دستگاه‌های دولتی موظف هستند فرایند قیمت گذاری و عرضه سریع و آسان کالاهای تولیدی به ویژه مواد اولیه را مشخص کرده و برای مقابله با معضل گرانی اقدامات مؤثر را انجام بدهند.

روحانی با بیان اینکه افزایش قیمت در مورد کالاهایی که در بخش دولتی و عمومی غیر دولتی تولید می‌شود به هیچ عنوان قابل قبول نیست، گفت: بخش عمومی باید در زمینه کنترل قیمت‌ها با تعریف فرایند تعیین قیمت‌ها و مقابله با گرانی پیشتاز باشد تا بتوانیم در شرایط جنگ اقتصادی و روزهای سخت پدید آمده از معضل کرونا، فشار اقتصادی را بر مردم کاهش دهیم.

رئیس‌جمهور تاکید کرد: بورس کالا باید تقویت شود و با شفافیت عرضه و تقاضا و خارج کردن عملیات سفته بازانه، قیمت کالاهای تولیدی کشور را به سطح منطقی برساند. روحانی با قدردانی از افزایش سطح تولید در کالاهایی مانند فولاد و پتروشیمی که در سال‌های قبل در فهرست کالاهای وارداتی کشور بودند و اکنون به فرصت صادراتی کشور تبدیل شده‌اند، تاکید کرد: در کالاهایی که کشور مازاد تولید دارد با شفاف کردن بازار می‌توان به قیمت منطقی دست یافت و در این رابطه دستورات لازم را به وزارت صمت و سازمان بورس صادر کرد.

او همچنین با قدردانی از فعالان اقتصادی کشور در همراهی با سیاست‌ها و برنامه‌های دولت در این زمینه، گفت: در شرایط خاص اقتصادی که با هیچ زمان دیگری در تاریخ کشور قابل مقایسه نیست، دولت با همکاری مؤثر و مجاهدانه کارآفرینان، تولید کنندگان و صادرکنندگان معتبر، اقتصاد بدون نفت را عملیاتی و در این شرایط سخت اقتصاد کشور را مدیریت کرده است.

روحانی با تبیین اهداف جنگ اقتصادی دشمن که فروپاشی کشور اصلی‌ترین محور آن بود، گفت: برنامه دشمنان این بود که تحریم‌ها و فشارها به گونه‌ای تأثیر بگذارد که مردم حتی برای تأمین مایحتاج ضروری خود نیز با مشکل مواجه شوند اما امروز بعد از گذشت بیش از دو سال از تحریم‌ها، دولت توانسته با همکاری وهمراهی مردم و فعالان اقتصادی، نه تنها در تأمین کالاهای اساسی و ضروری جامعه بلکه در زمینه تأمین مواد اولیه تولید کالاها موفقیت داشته باشد ضمن آنکه توانسته در این مسیر حتی به رونق و جهش تولید سرعت بدهد.

ضمانت‌نامه‌های صندوق ضمانت صادرات پذیرفته می‌شود

پیگیری مشکل صادرکنندگان از رئیس کل گمرک

به گزارش خبرگزاری صنایع ، چندی پیش در جلسه‌ای که وزیر اقتصاد حضور داشت، رئیس کل گمرک از رفع مشکلات و پذیرش ضمانتنامه‌های صندوق ضمانت صادرات خبر داده بود.

اما برخی فعالان این حوزه در تماس‌ها و پیام‌هایی که برای خبرگزاری صنایع ارسال کرده بودند، گلایه داشتند ذی حساب گمرک همچنان ضمانتنامه‌های صندوق‌ضمانت صادرات ایران را نمی‌پذیرد و آن را منوط به پذیرش بانک مرکزی و مشروط به دارا بودن برخی شرایط می‌کند که در عمل، معنی آن نپذیرفتن این ضمانت‌نامه‌ها است.

این موضوع باعث شد، خبرنگار خبرگزاری صنایع در گفتگوی اختصاصی که با رئیس کل گمرک داشت، این موضوع و گلایه‌های دریافتی را با ایشان و کسب تکلیف کند که بالاخره، گمرک ضمانتنامه‌های صندوق ضمانت صادرات را می‌پذیرد یا خیر.

پذیرش ضمانت‌نامه‌های صندوق ضمانت صادرات

مهدی میراشرفی در پاسخ به این سوال که آیا گمرک بالاخره ضمانت‌نامه‌های‌صندوق ضمانت صادرات را می پذیرد یا خیر، اظهار داشت:

به صورت شفاف باید عرض کنم، قبل از آن جلسه که شما به آن اشاره داشتید، گمرک ایران اقدامات عملیاتی در این خصوص را آغاز کرده بود و با جدیت در حال پیگیری آن بود.

در ادامه این پیگیری‌ها، با اقداماتی که از سوی بانک مرکزی و خزانه به جهت ذیحسابی انجام شد، در واقع این هماهنگی بین سه بخش گمرک، بانک مرکزی و خزانه ایجاد شد و عملا این ضمانت‌نامه‌های صندوق ضمانت صادرات مورد پذیرش قرار گرفت.

سرمایه گذاری ۳.۴میلیارد دلاری سه دولت در صنعت برق عراق

همه ساله با گرم شدن هوا در فصل تابستان، انرژی الکتریکی در کشورهای گرمسیری مانند عراق مورد توجه رسانه ها قرار می گیرد و بحث و تبادل نظرهای مختلفی در مورد ظرفیت و مصرف در این مورد صورت می گیرد. در همین رابطه صادق السلیطی عضو کمیسیون انرژی پارلمان عراق در گفتگو با یکی از شبکه های تلوزیونی این کشور به بررسی وضعیت سرمایه گذاری و چالش های صنعت برق این کشور پرداخت.

وی ضمن اعلام تاریخچه ای از برق عراق اعلام کرد این کشور به منظور ایجاد ظرفیت تولید ۲۲ گیگا وات انرژی الکتریکی، از سال ۲۰۰۵ تجهیزات نیروگاه هایی لازم را خریداری کرده، اما مشکل این است که این دستگاه ها و تجهیزات با کیفیت مورد نظر کار نمی‌کنند.

السلیطی گفت: به دلیل مشکلات ناشی از سیطره داعش بر مناطقی از کشور عراق طی سال هایی گذشته ۶ هزارمگاوات ظرفیت تولید و انتقال برق این کشور از دست رفته است.

عضو کمیسیون انرژی پارلمان عراق در خصوص سرمایه گذاری صورت گرفته در این بخش گفت: مجموع هزینه ای که سه دولت ابراهیم الجعفری، حیدر العبادی و عادل عبدالمهدی در طی سال های ۲۰۰۵، ۲۰۱۴ و ۲۰۱۹ در بخش پروژه های برق سرمایه گذاری کرده اند، بالغ بر ۳ میلیارد و ۳۹۹ میلیون دلار بود. همچنین دولت نوری المالکی در بخش برق از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۴ مبلغی بالغ بر ۳۲ تریلیون و ۳۲۰ میلیارد دینار در زمینه برق سرمایه گذاری کرد که ۸۸ درصد از پروژه های مربوط به برق را شامل می شود.

بنا بر پیش بینی های صورت گرفته از مصرف عراق در سال جاری میلادی بالغ بر ۲۸ هزار مگا وات برق نیاز دارد تا از زمان اوج تقاضا عبور کند. از این میزان در حال حاضر حدود ۱۸ هزار مگاوات برق را در داخل عراق تولید و مابقی را با روش های مختلف وارد و یا تامین می کند.

بلوای ارزی بین بانک مرکزی و بخش خصوصی

صادرکنندگان در مورد ارز می‌گویند آنچه که در توانشان بوده را به کشور بازگردانده‌اند و بانک مرکزی می‌گوید با وجود اخطارهای مکرر هنوز عده‌ای تعهد خود را ایفا نکرده اند و بازار بی توجه به منشا این اختلافات، تنها به اخبار امیدبخش واکنش مثبت نشان می‌دهد.

به گزارش ایسنا، اقتصاد ایران که از دهه‌ها قبل بخش قابل توجهی از درآمد ارزی و به دنبال آن بودجه جاری خود را از محل درآمدهای نفتی تامین کرده، در حدود ۲۷ ماه که از تحریم‌های جدید دولت ترامپ می‌گذرد، بخش قابل توجهی از دسترسی خود به این درآمدها را از دست داده است.

در چنین بستری، با برنامه ریزی صورت گرفته از سوی دولت به منظور تامین نیازهای داخلی، صادرات غیرنفتی به عنوان اولویت اصلی اقتصاد ایران شناخته شد و در دو سال گذشته این صادرکنندگان جور نبود درآمدهای نفتی را کشیدند. به این ترتیب با ثبت بیش از ۴۰ میلیارد دلار صادرات در دو سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸، کشور تقریبا به همان میزان واردات داشت و به این ترتیب نبود نفت لااقل در تامین نیازهای اولویت دار وارداتی به چشم نیامد.

این روند که به نظر می‌رسید به افزایش تجربه تاجران ایرانی در ایام تحریم می‌تواند در سال ۱۳۹۹ به افزایش صادرات غیرنفتی کشور نیز منجر شود با شیوع ویروس کرونا، به طور کلی تغییر مسیر داد. از سویی با کاهش تقاضا، قیمت جهانی نفت به شکل جدی کاهش یافت و همان میزان درآمد محدودی که ایران از این حوزه به دست می‌آورد نیز به حداقل رسید و از سوی دیگر با بسته شدن مرزها و توقف فعالیت کسب و کارها، حجم تجارت جهانی و تجارت ایران به شکل جدی کاهش یافت و این امر نخستین تاثیر خود را در کاهش درآمدهای ارزی نشان داد.

بانک مرکزی که در دو سال گذشته با طراحی شیوه تعهد ارزی برای صادرکنندگان تلاش کرده بازگشت ارز حاصل از صادرات را به کشور تضمین کند، در هفته‌های اخیر نیز بار دیگر بر لزوم بازگشت به موقع ارز به کشور تاکید کرده و با وجود درخواست چند باره اتاق بازرگانی که حتی در شورای گفت و گو نیز به تصویب رسید، در نهایت پایان تیر ماه را آخرین مهلت برای رفع تعهد ارزی صادرکنندگان در نظر گرفت تا بار دیگر اختلاف نظرها میان این نهاد دولتی و بخش خصوصی افزایش پیدا کند.

در روزهای گذشته اختلافات اتاق و بانک مرکزی به چند محور اصلی تقسیم شده است. نخستین بحث، اختلاف نظر میان رقم اعلامی دولت و بخش خصوصی است. همانطور که در روزهای گذشته، کاشفی – عضو هیئت رییسه اتاق بازرگانی ایران – در محاسبات خود اعلام کرده بود که رقم بازنگشته ارز به کشور کمتر از عدد ۲۷ میلیارد دلار اعلامی بانک مرکزی است. در جلسه اخیر اتاق بازرگانی تهران نیز مسعود خوانساری، رییس این اتاق اعلام کرد که محاسبات بخش خصوصی، عدد اعلام شده از سوی بانک مرکزی را تایید نمی‌کند.

با توجه به این اختلاف نظرها، اعضای اتاق بازرگانی در روزهای گذشته یک صدا از بانک مرکزی خواستند که فهرست افراد یا شرکت‌هایی که ارز خود را به کشور بازنگردانده‌اند، منتشر کند یا در اختیار اتاق بازرگانی قرار دهد تا مشخص شود چه افرادی در ایفای تعهد ناکام بوده‌اند. این در خواست بخش خصوصی نیز از سوی بانک مرکزی با موافقت مواجه نشد و این بانک سرانجام اعلام کرد که فهرست متخلفان را نه در اختیار اتاق که در اختیار قوه قضاییه قرار داده است.

در بخشی از اطلاعیه بانک مرکزی آمده: عده‌ای در شرایط جنگ تمام عیار علیه کشور، بدون توجه به سیاست‌های کلان ابلاغی با بهره‌مندی از منابع و امکانات کشور مبادرت به صادرات کالا از کشور کرده و هیچ‌گونه مدارک و مستنداتی درخصوص برگشت ارز حاصله به چرخه اقتصادی ارائه نکرده‌اند. بانک مرکزی در مرحله اول اطلاعات مربوط به ۲۵۰ نفر شخص حقیقی و حقوقی، که بخشی از مجموع ۲۷ میلیارد دلار ارز صادراتی را برنگردانده‌اند، را به مرجع محترم قضایی ارسال و حتی بعد از شکایت نیز به منظور مساعدت، جلسات متعدد به منظور برگشت ارز حاصل از صادرات با آنها برگزار کرده، لیکن متأسفانه کماکان از برگشت ارز اجتناب کرده‌اند. بانک مرکزی اعلام کرده که وضعیت این افراد را از طریق قوه قضاییه پیگیری خواهد کرد.

سومین حوزه اختلاف میان دولت و بخش خصوصی، به بخشنامه جدید بانک مرکزی برای تعهدات ارزی سال ۱۳۹۹ اختصاص دارد. جایی که بر خلاف بسته‌های سال‌های گذشته، این بانک اعلام کرده که دیگر واردات در ازای صادرات به عنوان جزئی از تعهد ارزی به رسمیت شناخته نمی‌شود و تنها تولیدکنندگان می‌توانند بخشی از نیاز کارخانه خود به مواد اولیه را از این طریق برطرف کنند و به این ترتیب صادرکنندگان باید ۸۰ درصد از ارز خود را برای فروش به سامانه نیما بیاورند. محمد لاهوتی – رییس کنفدارسیون صادرات ایران – در انتقاد از این بسته ارزی جدید، گفته که اجرای آن از سویی برای صادرکنندگانی که در چهار ماه ابتدایی سال جاری به سبک بسته‌های قبلی عمل کرده‌اند، تغییر رویه ممکن نخواهد بود و از سوی دیگر با دشوار شدن شرایط احتمال آنکه بسیاری از صادرکنندگان ترجیح دهند کار خود را متوقف کنند وجود دارد و به این ترتیب، صادرات کشور آسیب دیده و کاهش خواهد یافت.

هرچند در ماه‌های گذشته بانک مرکزی نشان داده که به راحتی در برابر خواسته‌های بخش خصوصی، نرمش نشان نمی‌دهد اما برای تلطیف فضا، سازمان توسعه تجارت خبر از تدوین بسته‌های تشویقی برای صادرکنندگان داده است. حمید زادبوم، رییس این سازمان گفته: بیش از ۱۳۰۰ صادرکننده در کشور با میزان صادرات حدود هشت میلیارد دلار در سال ۱۳۹۷، ارز صادراتی خود را به صورت صد در صد بازگردانده‌اند که در صورت اجرای برنامه‌های تشویقی، پیش‌بینی می‌شود تعداد صادرکنندگان از نظر تعداد و ارزش صادرات افزایش خواهد یافت. طبق گفته‌های زادبوم این بسته‌های تشویقی با مشارکت سازمان توسعه تجارت و بانک مرکزی تدوین خواهد شد.

هرچند با کاهش محدودیت‌های حاصل از کرونا، میزان صادرات غیرنفتی افزایشی نسبی را نسبت به فروردین و اردیبهشت امسال به ثبت رسانده اما به نظر می‌رسد در شرایطی که تجارت جهانی زیر سایه این ویروس کاهشی چشم گیر داشته، بازگشت صادرات ایران به آمار سال‌های قبل دشوار خواهد بود و تداوم اختلاف نظر میان بانک مرکزی و بخش خصوصی می‌تواند مزید بر این علت شود. البته نباید از نظر دور داشت که صادرکنندگان هم در بازگشت ارز کاهلی کرده اند، چون این ۲۷ میلیارد دلار بازنگشته طبق اعلام بانک مرکزی به سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ باز می گردد که به جز ماههای پایانی سال ۱۳۹۸ هنوز کرونایی وجود نداشت.

در شرایطی که فعلا چشم انداز روشنی از افزایش دوباره درآمدهای نفتی ایران وجود ندارد و بسیاری از کارشناسان از لزوم کاهش وابستگی به آن صحبت می‌کنند، شاید حل اختلافات و دعواهای امروز در آینده به ترسیم یک نقشه راه برای صادرات غیرنفتی ایران در آینده منجر شود؛ اختلافی که فعلا دو طرف آن قصد کوتاه آمدن ندارند.

آخرین وضعیت تجارت ایران و اوراسیا

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از رشد ۶۳ درصدی صادرات ایران به اوراسیا در اقلام مشمول موافقتنامه فی‌مابین، خبر داد.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از سازمان توسعه تجارت ایران، حمید زادبوم رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران عملکرد آماری موافقتنامه موقت بین ج. ا ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو را از زمان اجرایی شدن موافقتنامه، از ۵ آبان ۱۳۹۸ تا ۳۰ خرداد ۱۳۹۹، تشریح کرد.

طبق آمارهای تحلیلی منتشر شده توسط دفتر همکاری ایران و اوراسیا در سازمان توسعه تجارت ایران که بر اساس آمارهای اعلامی گمرک ج. ا ایران از زمان اجرایی شدن موافقتنامه، ۵ آبان ۱۳۹۸ تا ۳۰ خرداد ۱۳۹۹ استخراج شده است:

کل صادرات ایران به اوراسیا پس از اجرایی شدن موافقتنامه تا ۳۰ خرداد ۹۹ بالغ بر ۶۸۱ میلیون دلار بوده که نسبت به دوره مشابه سال قبل ۱۷ درصد رشد داشته است.

کل واردات ایران از اوراسیا پس از اجرای موافقتنامه تا ۳۰ خرداد ۹۹ بالغ بر ۱۷۳۶ میلیون دلار بوده که نسبت به دوره مشابه سال قبل ۱۳ درصد رشد داشته است.

حجم کل تجارت فیمابین به ۲۴۱۷ میلیون دلار رسیده که نسبت به دوره مشابه سال قبل ۱۴ درصد رشد داشته است. این میزان رشد درتجارت کل علی رغم شیوع ویروس کرونا و کاهش حجم تجارت در سطح بین المللی در ماههای اخیر، بیانگر پایداری تجارت با اتحادیه اقتصادی اوراسیا و قابلیت توسعه روابط تجاری و اقتصادی ج. ا ایران با آن اتحادیه است.

حجم تجارت ایران با اوراسیا در اقلام مشمول موافقتنامه موقت تشکیل منطقه تجارت آزاد بین ج. ا ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا

صادرات ایران به اوراسیا در فهرست اقلام ترجیحی اوراسیا به ایران، از زمان اجرای موافقتنامه (۵ آبان ۱۳۹۸) تا ۳۰ خرداد ۱۳۹۹ به ۵.۳۸۳ میلیون دلار رسیده که نسبت به مدت مشابه قبل ۶۳ درصد رشد داشته است. همچنین در خصوص کالاهای مشمول تثبیت تعرفه افزایش یک درصدی در میزان صادرات ایران به اوراسیا و در کالاهای مشمول تخفیف تعرفه ۷۹ درصد رشد مشاهده می‌شود.

از مجموع ۳۸۳.۵۱ میلیون دلار صادرات ایران به اوراسیا در اقلام ترجیحی از ۵ آبان ۱۳۹۸ تا ۳۰ خرداد ۱۳۹۹ (مطابق آمار گمرک ج. ا ایران) ۴۹.۷۳ میلیون دلار معادل ۱۳ درصد صادرات کشورمان به اتحادیه اوراسیا در اقلام ترجیحی مشمول تثبیت تعرفه شده اند و ۳۳۳.۷۹ میلیون دلار یعنی معادل ۸۷ درصد صادرات در اقلامی بوده که مشمول کاهش تعرفه شدند.

اقلام عمده صادراتی ایران به اوراسیا در فهرست ترجیحات اعطایی اوراسیا (۵ آبان ۹۸ تا ۳۰ خرداد ۹۹) بر حسب میلیون دلار

واردات ایران از اوراسیا در فهرست اقلام ترجیحی ایران به اوراسیا، از زمان اجرای موافقتنامه (۵ آبان ۱۳۹۸ تا ۳۰ خرداد ۱۳۹۹ به ۷.۱۱۲۰ رسیده که نسبت به مدت مشابه قبل ۱۵ درصد کاهش داشته است. همچنین در خصوص کالاهای مشمول تثبیت تعرفه کاهش ۱۰ درصدی در میزان واردات ایران از اوراسیا و کالاهای مشمول تخفیف تعرفه، ۳۹ درصد کاهش را نشان می‌دهند.

از مجموع یک میلیارد و ۱۲۰ میلیون دلار کل واردات ایران از اوراسیا در اقلام ترجیحی از ۵ آبان ۱۳۹۸ تا ۳۰ خرداد ۱۳۹۹ (مطابق آمار گمرک ج. ا ایران)، فقط میزان ۲۳۲ میلیون دلار معادل ۲۱ درصد واردات ایران از اتحادیه اقتصادی اوراسیا در اقلام ترجیحی مشمول تخفیف تعرفه‌ای به آن اتحادیه شده اند و ۸۸۸ میلیون دلار یعنی معادل ۷۹ درصد واردات در اقلامی بوده که هیچ تخفیف تعرفه‌ای به اتحادیه اوراسیا تعلق نگرفته است. این اقلام مطابق با مفاد موافقتنامه تنها مشمول تثبیت تعرفه در سال پایه موافقتنامه می‌باشند. عمده اقلام وارداتی از اوراسیا که مشمول موافقتنامه هستند اقلام اساسی و مورد نیاز کشور مانند ذرت دامی، سایر جو، گوشت، عدس و.. هستند.

اقلام عمده وارداتی ایران از اوراسیا در فهرست ترجیحات اعطایی ایران (۵ آبان ۹۸ تا ۳۰ خرداد ۹۹) بر حسب میلیون دلار

مقامات آمریکایی تضمین های لازم برای فعالیت کانال مالی سوییس را داده اند

سخنگوی دبیرخانه امور اقتصادی دولت سوییس از انجام تراکنش های بیشتر در چارچوب کانال مالی سوییس در آینده نزدیک خبر داد.

به گزارش ایسنا، نخستین تراکنش مالی رسمی مربوط به ساز و کار تجارت بشردوستانه سوییس با ایران انجام شد تا بدین ترتیب این کانال مالی رسما وارد فاز عملیاتی شود. در همین رابطه، ماتیس نادین- سخنگوی دبیرخانه امور اقتصادی سوییس در گفت وگو با ایسنا، ضمن تایید این خبر گفت: مایلیم به اطلاع شما برسانیم که با استفاده از ساز و کار تسهیل تجارت بشردوستانه با ایران، یک تراکنش مربوط به صادرات داروی سرطان با موفقیت تکمیل شده است.

وی با بیان اینکه پیشرفت های زیادی در عملیاتی شدن این ساز و کار حاصل شده است، افزود: در حال حاضر درخواست شماری از شرکت های سوییسی برای مشارکت در این ساز و کار تایید شده است و شرکت های بیشتری از این ساز و کار استفاده خواهند کرد. احتمالا در آینده ای نزدیک شاهد انجام تراکنش های بیشتری در چارچوب این ساز و کار خواهیم بود.

نظر مساعد آمریکایی ها روی کانال مالی سوییس

ماتیس در ادامه با بیان اینکه مقامات آمریکایی تضمین های لازم برای انجام تراکنش های مالی در چارچوب این کانال را داده اند ، گفت: آنها به ما گفته اند از انجام چنین تراکنش هایی حمایت می کنند. ما در این خصوص در حال رایزنی با آمریکا و سایر طرف ها هستیم اما نمی توانیم اطلاعات فردی مربوط به تراکنش ها را اعلام کنیم.

چه شرکت هایی می توانند از کانال مالی سوییس استفاده کنند؟

این مقام سوییسی با بیان اینکه مشارکت در این ساز و کار بستگی به میل شرکت صادرکننده برای به اشتراک گذاشتن جزییات مبادلات با این دبیرخانه دارد، گفت: پس از این که جزییات مربوط به معامله در اختیار ما قرار گرفت، نسبت به صدور مجوز تراکنش مربوطه تصمیم گیری می کنیم.

طبق گفته ماتیس، در حال حاضر تنها شرکت های سوییسی (شرکت هایی که مقر آنها در سوییس قرار دارد یا شرکت های تابعه آن ها) می توانند از این کانال مالی استفاده کنند. همچنین این کانال تنها تراکنش های مربوط به صادرات اقلام کشاورزی، مواد غذایی، اقلام دارویی و تجهیزات پزشکی را پوشش می دهد.

سخنگوی دبیرخانه امور اقتصادی دولت سوییس در انتها با بیان اینکه برنامه ای برای فراهم کردن امکان مشارکت شرکت های غیرسوییسی در این کانال وجود ندارد افزود: این دبیرخانه اختیار قانونی برای اینکه الزامات مشارکت شرکت های خارجی در این کانال را تامین کند، ندارد.

صادرات نفت عراق به چین افزایش یافت

صادرات نفت عراق به چین در نیمه نخست سال جاری میلادی نسبت به مدت مشابه پارسال ۲۷.۵ درصد افزایش یافت.

به گزارش خبرگزاری مهر داده‌های مؤسسه رفینیتیو ایکون نشان داد عراق موفق شده است با وجود آشفتگی بازار نفت در سال ۲۰۲۰، صادرات نفت به مشتری اصلی‌اش، چین را ۲۷.۵ درصد افزایش دهد.

شرکت واسطه حمل‌ونقل بانچرو کاستا در گزارش هفتگی خود اعلام کرد: پس از آنکه سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش موسوم به اوپک پلاس توافق کردند که به جنگ قیمتی پایان دهند و تولید خود را به مقدار بی‌سابقه‌ای کاهش دهند، قیمت نفت بهبود یافت. این توافق با برداشت حدود ۱۰ درصد از منابع جهانی نفت از بازار، به دو برابر شدن قیمت نفت کمک کرده است.

بر اساس توافق اوپک پلاس، عراق موظف است تخطی از سهمیه کاهش تولید خود در ماه‌های مه و ژوئن را در ماه‌های آینده جبران کند.

Short news

Iran, EAEU to set up 3 working groups for expansion of trade

Iran and the Eurasian Economic Union (EAEU) will set up three more working groups on the expansion of trade ties between the two sides, the head of Iran's Trade Promotion Or-.ganization (TPO) announced

As published on the website of the TPO, after holding the first meeting of Iran-EAEU joint working group through video conference, the two sides agreed on the establishment of three new working groups focusing on customs, standards, and health .and safety measures

According to the TPO Head Hamid Zadboum, at the end of the meeting which was attended by the representatives of the two sides, the working .group's protocol was signed

Based on this protocol, which in-" cludes the outcomes of the negotiations held in every meeting, the parties agreed to establish three new working groups on customs cooperation, technical measures, healthcare, and plant health measures within the framework of the agreement between .the two sides," Zadboum said

EWEC Announces Partners To Develop The World's Largest Solar Power Plant

Consortium comprising TAQA, Masdar, EDF and JinkoPower sign Power Purchase Agreement with EWEC, for a 2 GW solar power plant

The Emirates Water and Electricity Company (EWEC), a leading company in the coordination of planning, purchasing and providing of water and electricity across the UAE, announced the award for the world's largest solar power plant. The project was awarded to a consortium led by Abu Dhabi National Energy Company (TAQA) and Masdar, with partners EDF and JinkoPower, for the development of the 2 GW Al Dhafra Solar Photovoltaic (PV) Independent Power Producer (IPP) project, which will be located approximately 35 kilometers from Abu Dhabi city. The project's power purchase agreement (PPA) and shareholders' agreement were .signed with EWEC

The Al Dhafra Solar PV project is expected to provide approximately 160,000 households across the UAE with electricity. It will be larger than TAQA's existing 1.2 GW 'Noor Abu Dhabi' solar plant, which is currently the world's largest operational sin-.gle-project solar PV plant

Exports from southwestern province up 116% in 4 months

TEHRAN- The value of exports from Iran's southwestern Kohgiluyeh-Boyerahamd province has risen 116 percent during the first four months of the current Iranian calendar year (March 20-July 21), compared to the same period of time in the past year, .according to a provincial official

Behnam Ahmadi, the director-general of the province's customs department, told IRNA that the province has exported 477,000 tons of commodities valued at $805,000 during the .mentioned four-month period

The official mentioned Germany, Iraq, France, South Africa, and Switzerland as the main countries to which the province has exported commodities in the first four months of the .present year

Iran's Acting Industry, Mining, and Trade Minister Hossein Modares Khiabani has said that the ministry has it on the agenda to export $41 billion worth of non-oil commodities in the current Iranian calendar year (March .(2020-March 2021

According to the official, neighboring countries are the main target for the .mentioned exports

TAQA Awards $245 Million Projects To Expand Its Recycled Water Distribution Program

An additional capacity of 85 million imperial gallons per day of recycled water to be transmitted to commercial and agricultural clients

Abu Dhabi National Energy Company (TAQA) announced, today, that its subsidiary, Abu Dhabi Distribution Company (ADDC), awarded projects worth up to $245 million (AED 900 million) to expand the company's recycled water distribution program. The two new projects will, upon completion, have a combined capacity to transmit approximately 85 million imperial gallons per day (MIGD) of recycled water – enough to irrigate more .than 3.5 million palm trees

This phase of ADDC's recycled water distribution program builds on its announcement in January, when the company began transmitting a capacity of 4.4 MIGD of recycled water for landscaping irrigation on Saadiyat Island, through a new transmission scheme supplied from the existing network on Yas Islan

معرفی کتاب

❁❁ سیاست اقتصادی ❁❁

کتاب سیاست اقتصادی: شش گفتار درباره سوسیالیسم، کاپیتالیسم، اقتصاد و سیاست اثر لودویگ فون میزس، دومین کتاب از «مجموعه آموزش اقتصادی» به بررسی مقالات شش گانه اقتصاد و سیاست می‌پردازد که هر کدام مبحثی مستقل است اما میان آن‌ها هماهنگی وجود دارد.

وضع از این قرار است: کسانی که قبل از همه به این پول اضافی رسیده‌اند، درآمد بیشتری دارند و هنوز می‌توانند بسیاری از کالاها و خدمات را با قیمت‌های قبلی، و در وضعی که بازار در آستانه تورم قرار دارد، بخرند. پس این‌ها در وضع بسیار مطلوبی قرار دارند. و بدین‌سان، تورم گام‌به‌گام و از بخشی از جمعیت به بخش دیگر آن ادامه می‌یابد. همه کسانی که در مراحل اولیه تورم، پول اضافی به دستشان می‌رسد و می‌توانند چیزهایی را که می‌خواهند با قیمت‌های مربوط به مرحله قبلیِ نسبتِ مبادله میان پول و کالاها بخرند، از این وضع سود می‌برند.
اما گروه‌هایی هم هستند که این پول اضافی بسیار دیر به دستشان می‌رسد. این دسته وضع نامطلوب دارند. افراد این دسته، پیش از آنکه این پول اضافی به دستشان برسد، ناچار بوده‌اند برای برخی کالاها - و در واقع برای همه کالاها - پولی بیش از گذشته بپردازند و در عین‌حال درآمدشان هم بیش از گذشته نبوده یا پابه‌پای افزایش قیمت‌ها، افزایش نیافته بوده است.

کشوری مانند ایالات متحده را در زمان جنگ جهانی دوم در نظر بگیرید. تورم در همان حال که به نفع کارگران کارخانه‌های اسلحه‌سازی، یعنی سازندگان تفنگ بود، به ضرر بقیه جمعیت آمریکا بود. بیشترین ضرر در این میان متوجه معلمان و کشیش‌ها بود.
می‌دانید که کشیش، انسان متواضعی است که خود را وقف خداوند کرده است و قاعدتا چندان در قید پول نیست. معلمان هم فداکارانی هستند که قرار است دغدغه‌شان بیشتر تعلیم بچه‌ها باشد تا فکر کردن به دستمزدشان. در نتیجه، تورم بیشترین صدمه را به معلمان و کشیشان زد، زیرا مدارس و کلیساها آخرین جاهایی بودند که متوجه شدند باید حقوق‌ها را افزایش دهند.

تهران خیابان سمیه بعد از چهارراه دکتر مفتح کوچه جلیل مژدهی شماره ۱طبقه ۲
کدپستی ۱۹۹۱۶۴۴۷۹۱
تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۰۵۲۵۸-۸۸۸۲۵۱۱۰
www.fieei.ir
info@fieei.com